

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDEVRE 11.— PENGÓ.
HAVONTA 3 P 80 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII. ÉVFOLYAM, 156 SZÁM

A magyar középosztály

beszűlettel állja a maga posztját a közéletben, amint annak idején az első világháborúban is állotta minden nehézség és megpróbáltatás dacára. Az nem vitás, hogy éppen ez a társadalmi réteg az, mely mindig a legnagyobb megpróbáltatások árán teljesíti a kötelességeit.

Volt idő, amikor a „fix” jövedelmű emberek igen irigyletek voltak, sajnos, ez az irigylésre méltó állapot azonban valójában soha se volt, s a látszat is igen rövid ideig tartott.

A köztisztviselői pálya nem kenyérkereset első sorban, hanem hivatás.

Arról meg szó sem lehet, hogy vagyonszerző beosztás.

A tisztviselés biztosítja a jó időkben azt, hogy mindenki megéljen munkája után tisztességgel. Ha azonban az idők változnak és bizonyos árhullámzások következnek be, elsősorban éppen azok érzik, akik nem tarthatnak lépést az árakkal.

Megmondjuk őszintén, hogy a vergődő közéleti honvédek közül éppen ez a társadalmi osztályt érinti a mai háború is elsősorban. Sőt, talán egyedül ezt a társadalmi osztályt sújtja valójában.

És még sincs panasza, még se zúgolódi, de végzi fokozott éberséggel és egyre nagyobb odaadással mindig több és mindig nehezebb feladatát.

Hivatásában honvédelmi feladatot lát.

Erzi, hogy iróasztalán keresztül a magyar élet léte, vagy nem léte forog kockán. Annak a gépezetnek egyik fontos kereke minden köztisztviselő, mely gépezet maga az állam. Zokszó nélkül állanak a várakozók azok, akik tudják, hogy a mai idők mindenkinek első sorban több munkát és még több áldozatot rónak a hivatásához.

Levett kalappal kell megállni előttük és vallani azt, hogy a hazáért élni kell első sorban és ez az élet nem lehet más, mint munka, megfeszített munka. A hazából csak azok élnek, akik minden konjunktúrát kitűnően megéreznek és minden igyekezetük az, hogy a saját javukra fordítsák. A közpályán dolgozók, legyenek azok akár tanárok, tanítók, papok, vagy más szellemi munkások ma első sorban azt nézik, hogy mi a fontos, mi a feltétlenül szükséges az állam életének, a nemzet megmaradásának érdekében.

Sok csendes szomorúság van ugyan itt, ott, ha látják, hogy mindenről és főleg minden jóról lemaradnak, de egyetlen pillanatig se keserednek el azért, mert vannak sokan, akik a szűk fűdögé- lés szerint ma nagyobb darab kenyeret és ezzel több jövedelmet vágnak zsebre. Minden magyar közalkalmazott tudja, ha a látszat itt, ott ellene is vall, hogy neki nem jövedelmező a pályája, de első sorban nemzeti feladat, melyet betölteni mártíriumos lelkülettel ak-

Sziciliában még nem kezdődtek meg a döntő harcok,

de az angolszászok máris szállítási nehézségekkel küzdenek

Német légitámadás London és a délkelet angliai partvidék ellen — Bjelgorodtól északra a németek újabb területet nyertek — Angol bombák hullottak Bern környékére — Heves harcok a japán frontokon

A keleti harctéren most folyik a második világháború legnagyobb csatája

Berlin, július 13. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfőparancsnoksága közli:

Bjelgorodtól északra a német támadás a légi haderő támogatásával 2 ellenséges páncélos csoport elpusztítása után további területet nyert. A szovjet erős gyalogos és páncélos kötelékekkel támogatott ellentámadásai a német támadók elvonulását ellen irányultak. Orel keleti és északi térségében az ellenség támadásai súlyos veszteségek mellett összeomlottak. Hétfőn az SS kötelékei és a légi haderő ismét elpusztított több mint 400 páncélost. Ezenkívül légi harcban és a légi erő elhárító tüzérése által 103 ellenséges gépet lőttek le. Szicília szigetén a partraszállt ellenség elleni kemény harcok elkezdődtek küzdelmekben továbbtartanak.

A német és olasz légi kötelékek beavatkoztak a földi harcokba és feltartóztatlanul bombázták a sziget partvidéke előtt levő partraszállási hajóhadat és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. 25 ellenséges repülőgépet lőttek le Szicília és Szardínia felett.

Hétfőn nehéz német repülőgépek egy köteléke július 13-án virradó éjszaka jó eredménnyel támadták Grimsby város kikötőjét és hajózávitó berendezéseit. További légi támadások irányultak London és a délkeletangliai partvidék egyes célpontjai ellen. Egy német repülőgép ezekből a harcokból nem tért vissza. Hosszújáratú harci repülőgépek újból támadást intéztek az Atlanti óceánon július 11-én már felgyújtott nagy ellenséges hajók ellen. Ezek közül a szállítóhajók közül egyet

már elsüllyesztettünk, egy másik pedig bombatalálatok következtében süllyedt el. Az ellen-

ség ezzel újabb 2 hajót veszített, összesen 30 ezer tonna tartalommal. (MTI)

Változatlan hevességgel folyik a harc Sziciliában

Az olasz főhadiszállás 1144. sz. közleménye:

A csata változatlan hevességgel folyik Szicília déli partvidékén, ahol az ellenség igyekszik kiszélesíteni azokat a hídfőket, amelyeket Licata, Pachino, — Syracuse és Augusta környékén alakítottak ki. A sziget vizén olasz torpedóvetőrepülőgépek és a tengely bombázói ismételt támadták az ellenség kereskedelmi és hadihajóit. Egy közepes tonnatartalmú gőzöst elsüllyesztettek, ezenkívül felgyújtottak és megromgáltak két cirkálót, valamint több szállítóhajót és néhány kisebb tengeri járművet. Szicília felett az olasz és német vadászok 14 repülőgépet lőttek le. A légvédelmi ütegek 9 repülőgépet pusztítottak el. Az olasz vadászok

Szardínia szigete felett két repülőgépet lőttek le.

Ellenséges légi alakulatok bombákat dobtak Szicília és Calabria városaira: köztük Cataniára és Reggio di Calabriára.

Keddre virradó éjszaka az ellenség légi támadást intézett Torinó ellen, a lakosság körében veszteségek voltak, a város belsejében is nagy károkat keletkeztek, 6 olasz gép nem tért vissza támaszpontjára. A légi támadások az eddigi jelentés szerint a következő veszteségeket okozták: Cataniában: 25 halott, 63 sebesült, Leonforteban: 8 halott és 2 sebesült, Reggio di Calabriában: 3 halott 2 sebesült, a Catanzarói tartományban 30 halott, 42 sebesült. Végül Torinóban 105 halott és 203 sebesült. (MTI)

Elszigetelt ellenséges hídfők Sziciliában

Róma, július 13. (MTI) A kedden délelőtt kiadott olasz hadijelentés 5 olyan helységeket említ, ahol az ellenségnek sikerült Sziciliában hídfőt létesítenie. A hídfők közül Licata és Gela 80 km-re, Gela és Pachino 80 km-re, Pachino és Syracuse 45 km-re, Augusta és Syracuse pedig 20 km-re vannak egymástól. Mint ezekből a távolságokból látszik, a hadi jelentés világosan mutatja, hogy a tengelycsapatoknak sikerült megakadályozni, hogy az ellenség több egymáshoz közelálló hídfőt létesíthessen. Ez a nagy ellentá-

madás a nagy harci egységek közötti döntő összecsapás szempontjából, amely még jönni fog igen nagy jelentőségű, mert az ilyen szétszórt hídfőket sokkal jobban lehet elszigetelni és leküzdeni.

A Lavoro Fascista keddi vezércikke különösen rámutat arra, hogy a döntő hadműveletek még hátra vannak és Gayda is kiemeli, hogy az ellenséges hadmozdulatok még csak a part szegélyén folynak ott, ahol az angolszászok légi és tengeri főtevényt kihasználva, sikerült megvetni a lábukat. Ami az el-

SZICILIA

kor is el kell viselni, ha a megpróbáltatások a fejére nőnek és mindig többet és mindig nagyobb áldozatot követelnek tőle.

Ez az elhivatás az, amire azt mondjuk, hogy csak a kivételesek, csak az igaz gondolkodásúak tudják elviselni.

Mi nem féljük ezt a hétpróbás magyar középosztályt.

Mi jól tudjuk, hogy minden veszedelmeken keresztül a család és gyermek ezer gondja között éppen ők azok, akikre a nemzet egyetemessége bármilyen körülmények

között számíthat. Itt csatázás nem éri azokat, akik ennek az országnak kormányrúdját mellett felelősségük teljes tudatában végzik az emberfeletti nagy munkát.

Mi jól tudjuk, hogy a nehéz idők egyszer elmúlnak, a konjunktúrális új gazdagok ideje ismét lejár, de a közpályán levők tisztességes szegénységben és még tisztább közmegebecsülésben ismét azok lesznek, akik voltak mindig: a nemzet építő rétegének alapjai.

Holott minden ág őket húzza, minden közjótékonyág rájuk épít,

minden közteher első sorban őket ostromolja.

Az ág húzásának ellenállnak, a jótékonyágban vezetnek és minden pokol minden ostromának ellenállnak.

Lehullanak azok, akik nem idevalók, akik nem tudják átérzeni a nemzeti elhivatottság fontos feladatát, de az igazak és nemzeti alapokon állók gyermekeiknek is tovább élnek az ezer esztendő magyar állami gondolat szent feladatának hűszereit tisztán megőrzve.

Mi jól látjuk az áldozatot, amit hoznak, de látjuk a kimeríthetetlen erőforrásokat is, melyeket a szívek táplálnak.

Az ország addig biztos, addig nyugodt az álma, míg a közpályán levők apostoli szegénységükben is állanak a várán, virrasztanak és dolgoznak olyan odaadással, mellyel csak a magyar közalkalmazott tud dolgozni, önzetlenül és hazáért nemcsak akkor, ha jól megy a sora, de első sorban akkor, ha megpróbáltatás veszi körül.

Ma: „Gála est”
Holnap: Ha beteg
egészségesre neveti
magát... 1 ember

és
1000 liter víz
30 percig tartó
nevető orkán!!
16 felülmúlhatatlan
 attrakció!

Jegyelővétel 9-től 1-ig és 3 órá-
tól a cirkusz pénztáránál.
Telefonrendelés: 22-80.

lenséges tengeri és egyéb erő-
ket illeti. Gayda újabb hozzáve-

Az angolszászok megsértették Svájc semlegességét

Bern, július 13. (Német TI) Az angolszász repülők újból megsértették Svájc semlegességét. Bernben és Genfben három óra hosszat tartó légi riasztó volt. Az ellenséges gépek mintegy 3 ezer méter magasságban szálltak el Svájc felett, közülük egy a Genfi tó partján lezuhant. Ottagú légvédelmi csapatok a szomszédos Svájc területén három helyen dobta le bombáikat. Reggisbergen a

Churchill nyilatkozatra készül

London, július 13. (Bud. Tud.) Churchill miniszterelnök a legközelebbi napokban beszédet mond. Valószínűleg tartja, hogy a miniszterelnök már az alsóház legközelebbi ülésén fog nyilatkozni a Szicília elleni hadműveletekről.

Ottava, július 13. (Bud. Tud.) Mackenzie King miniszterelnök kijelentette, hogy a Szicília elleni hadműveletekben

Japán hivatalos jelentés a kulambangrai tengeri csatáról

Tokió, július 13. (Német TI) A japán főhadiszállás közli: Uj-Georgia szigetén a japán helyőrség július 5-én erősen visszaverte az angol-amerikai ellenséges csapatokat, amelyek a sziget különböző pontjain történt partraszállás után északra és délről igyekeztek felnyomulni Munda irányába. Ezekkel a hadműveletekkel párhuzamosan egy japán torpedóromboló

tömeges adatokkal szolgál abban a tekintetben, amikor megállapítja, hogy az északafrikai partokon összpontosított kb. 2 ezer különböző hajóból, mintegy ezret használtak fel az angolszászok a jelenlegi hadműveletek során. A szicíliai hadi helyzet még mindig a kezdet állapotában van.

Ezt nemcsak az a tény mutatja, hogy az ellenség nem tudott előretörni a sziget belseje felé, hanem az is, hogy az angolszász csapatok eddig csak abban a körzetben tudtak működni, amely körzetben a hadihajók tüze és a repülőgépek védik őket. Amikor az olasz lapok a nagy döntő küzdelmekről írnak, amelyek még jönni fognak, feltétlenül hatalmas méretű közelharcokra kell gondolni, ami az ellenségre azzal a hátránnyal jár, hogy ezek során repülőgépeit csak bizonyos mértékig, hadihajóit pedig egyáltalában nem használhatja fel.

Arra is lehet gondolni, hogy a tengely hadvezetőség éppen ezeknek a harcoknak folyamán szándékozik a döntést kivinni, amikor a szigeten levő tartalékokat teljes mértékben latba vethetik. Azzal, hogy a döntő harcok még hátra vannak, a tengely elérte azt, hogy a harcok megindulásának időpontját ő határozza meg, hogy ez a pillanat mikor jön el, azt természetesen nem lehet tudni, mert mind a hivatalos jelentések, — mind a hivatalos olasz körök érthetően a legteltesebb tartózkodást tanúsítják a hadieseményekkel kapcsolatban, de hogy bekövetkezik, az biztos.

bombák egy házat szétromboltak egy pedig felgyulladt, emberáldozatról még nem érkezett jelentés. (MTI)

Berlin, július 13. (Német TI) Július 13-ára virradó éjszaka nehéz német repülők bombázták Grimsby kikötőt és dokk berendezéseit. Légi támadások irányultak London környékén egyes katonai célpontok ellen is. Egy német gép nem tért vissza. (MTI)

erős kanadai kötelékek vesznek részt. Hozzáfűzte, hogy nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy Szicília csupán előőrse az európai erődnak, sok más hídfohlást kell a szövetségeseknek kiépíteniük, mondták Mackenzie King, mielőtt szó lehet a tulajdonképpeni harc kezdetéről. A szövetségesekre nehéz és hosszú harcok várnak.

fiotilla a Kulambangra szigettől északra július 12-re virradó éjszaka győzelmet aratott egy ellenséges haditengerészeti alakulat felett, amely legalább négy cirkáló volt. Két cirkálót megromgáltak, egy elmenekült. Egyik japán cirkálót súlyos rongálás érte. A csatát Kulambangra melletti tengeri ütközetnek fogják nevezni. A japán főhadiszállás kedd déli je-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

lentése szerint a japán haditengerészet légikötelékel támadtak július 10-én azokat az ellenséges flottagöcsöket, amelyek Uj-Georgia szigetének északnyugati partjainál kíséreltek meg partraszállást. Heves légi harcok fejlődtek ki, amelyek során az ellenség összesen 24 repülőgépet veszített. Július 9-én Rendova kikötője ellen intézett további légitámadás során a japán vadászok 5 ellenséges gépet lőttek le. Ezenkívül 6 partraszállásra szolgáló ellenséges naszádot súlyosztettek el. (MTI)

HEVES TENGERI CSATA UJ GEORGIA KÖZELÉBEN

Bern, július 13. (Bud. Tud.) Mac Arthur tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a kulai öbölben Uj Georgia közelében heves tengeri csata folyik. A jelentés nem közöl részleteket az amerikai veszteségekről. A japánok állítják, hogy egy cirkálót és 3 rombolót veszítettek. A szembeálló flották erejéről még nem adtak ki semmiféle jelentést.

A CSUNGKINGI KINAI CSAPATOK MEGTÖRTÉK A JAPÁN NYOMÁS ALATT

Bangkok, július 13. (Stefani) A japán csapatok tartós támadást indítottak a kínai állások ellen. Linc-houantól északkeletre Chanshi vidékén. A csungkingi beszámoló kénytelen beismerni, hogy a kínaiak megtörték a japán nyomás alatt. Jelentik továbbá, hogy a Thantomeban sziklás vidéken a japán csapatok heves támadásokat intéztek az ottani kínai állások ellen. Támadásaikat siker koronázta. Azokról a harcokról, amelyek a Jangce folyó déli partjain folynak, a jelentés csak annyit mond, hogy a japán csapatok Kungang vidékén kínai csapatokat szorítottak vissza és sok halotat hagytak maguk után. A japán csapatok sok fegyvert és lőszert zsákmányoltak. (MTI)

A TENGELY HARCÍ SZEL-LEME TÖRETLEN

Istanbul, július 13. (MTI) A szövetségesek szicíliai partraszállása a török közvéleményt is foglalkoztatja. A Dzsuhuri-let úgy véli, hogy hiába hangoztatják a szövetségesek, hogy a németekben és főként az olaszokban csökkent az ellenállás és harci szellem, a légiterrortámadások nem elegendők, hogy a német szellemet megtörjék. Szicília pedig mutatja, hogy az olaszok harci szelleme sem tört meg a terrortámadásoktól.

EISENHOWER ES MONTGOMERY SZICILIA SZIGETÉN

Bern, július 13. (Bud. Tud.) Az angolszász jelentések közlik, Eisenhower főhadiszállásáról, hogy Eisenhower brit romboló Szicília partja közelébe ment és onnan egy úgynevezett kétlaki jeepen partraszállt. Rachino közelében ütötte fel tábori főhadiszállását, majd a csapatok megsemmisítése után ismét elhagyta Sziciliát. Montgomery Szicília szigetén ütötte fel főhadiszállását és mellette tartózkodnak azok a vezérkari tisztek, akikkel a 8. hadsereg északafrikai hadműveleteit vezette. A 8. hadsereg partraszállt egységeinek hadműveleteit Montgomery irányítja.

Az olasz lapok erősen cáfolják a Mussolini elleni összeesküvés híreit

Róma, július 13. (Magyar Távirati Iroda) Az ellenséges ostobaságok rovatában a kedd reggeli lapok közlik a Tass-irodának azt a valótlán híresztelését, hogy Mussolini ellen a tarantói tartományban összeesküvést terveztek. A hír szerint az összeesküvők a fasiszta párt tartományi titkára körül tömörültek és összeköttetést tartottak fenn Rómában több magas fasiszta és katonai személyiséggel. Ugyancsak a Tass-iroda jelentése szerint a fasiszta párt igazgatói bizottsága sürgős ülést tartott és ezen a fenti összeesküvéssel foglalkozott. Galbati tábornok, a fasiszta milícia vezérkari főnöke a jelentés sze-

rint sürgősen Tarantóba utazott, hogy elnyomja az összeesküvést. Róma, július 13. (Magyar Távirati Iroda) Ezen a héten a fasiszta párt főtitkára összehívta a tizenhárom tartomány legfontosabb harci fasisztáinak és a tartományi székhelyeken levő fasisztáknak az igazgatóit. A többi között ezen az értekezleten részt fognak venni Bologna képviselőjében Dino Grandi, Genova képviselőjében Bastianini külügyi államtitkár, Nápoly képviselőjében Vignini közoktatásiügyi miniszter, Róma képviselőjében Teruzzi afrikaiügyi miniszter, Velence képviselőjében Cipretti testületügyi miniszter.

Az ellenség nem érte el az ellenállási vonalait

Róma, július 13. (Stefani) A délutáni lapok kiadásaiában részletesen beszámolnak a szicíliai harcokról. A Lavoro Fasiszta azt írja, hogy a harcok súlyosak, de még csak kezdeti fázisban vannak. A döntő csaták ideje még nem érkezett el. A jelek arra engednek következtetni, hogy a harcok sokáig tartanak és nagyon súlyosak lesznek. Az olasz nép, folytatja a lap, nagy figyelemmel kíséri az eseményeket, magatartása nyugodt, határozott és elszánt.

Uyanekt tanúsítják a szicíliai vezetők és katonák is. Az ellenségnek nem szabad előrenyomulni. A partraszállás sikerült, mert erős tengeri és légi erők összpontosított egy aránylag könnyű partszakaszra, de ezáltal még nem érte el az ellenállási vonalait, amelyet a hadvezetőség a sziget védelmére felállított. Mozdósapataink rögtön támadásba indultak és megállították, vagy szétszórta az ellenséget. (MTI)

Szicília két részén folynak a harcok

Berlin, július 13. (MTI) Mindkét hadszíntéren nem csökkenő hevességgel folynak a harcok, főként Szicíliaiban. A küzdelem újabb partraszállások következtében szélesebb területre terjed ki. A keddre virradó éjszaka folyamán partraszállt erő sítések Licata és Gela körzetében lehetővé tették az ellenség számára az arcvonal kiszélesítését mérsékelten azonban mindezekig nem sikerült egyetlen egy séges arcvonalat teremteni. A harcok tehát a sziget két részében, mégpedig a délkeleti részen, Augusztá, Syracuse és Pahrino között, a sziget nyugati részében pedig Licata és Gela körzetében folynak. A partraszállt csapatok előnyomulása, tehát a parttól eltávolodás teszi majd lehetővé a közben fel-

fejlődő német és olasz csapatok számára, hogy tervezett ellenakciójukat megkezdhessék. Eddig csupán előretolt erők bocsátkoztak a partraszállt csapatok kal harcába. A hadműveletek második szakasza csak most fog kezdődni.

A keleti hadszíntéren most folyik a második világháború legnagyobb anyagcsatája, mely az anyag harcavetése szempontjából még az előbbi napokkal szemben is fokozódott. A döntés időpontja még nem érkezett el, eddig csak egy tény lehet teljes határozottsággal megállapítani, nevezetesen azt, hogy a német csapatok, bár szemre talán lassan de biztosan folytatják tovább napról napra előnyomulásukat.

Az angolszászok óriási anyagvesztéselei

Berlin, július 13. A védőerő jelentés kiegészítésül a Német TI a következő értesüléseket közli: Ha a tengely erői egyes helyeken már át is tértek sikeres ellentámadásokra, nem kétséges, hogy a Szicíliai folyó csata még mindig kifejlődésének első szakaszában van. A harcok pillanatnyi állása mellett katonai okokból közelebbi közeleket az ottani helyzetről még nem lehet tenni. Kétségtelen, hogy az angolok és észak-amerikaiak szállítóhajóiban elszenvedett súlyos veszteségeik folytán már most érezhető utánpótlási szállítási nehézségekkel kezdenek küzdeni. Az angolok és északamerikaiak július első 12 napjában kerekaszámban összesen 300 ezer bruttó regisztertonna hajótért veszítettek.

Berlin, július 13. Mint a Német TI értesül, német csata és harci repülőgépek a szicíliai

partok közelében az ellenséges partraszállás pillanatától kezdve mélyrepülésben bombákkal és tüzfegyverekkel szakadatlanul támadták az angol-észak-amerikai erőket és a legsúlyosabb veszteségeket okozták nekik. Különösen Syracuse térségében a német vadászok támadásaikkal számos gépjárművet és harckocsit felgyújtottak.

ÖSSZEOMLOTT SZOVJET ELLENTÁMADÁSOK

Berlin, július 13. Bjelgorod területén a német csapatok július 12-én újabb teret nyertek és két ellenséges páncélos csoport leverése után kiterjesztették az átkelést az egyik folyón. A bolsevista erők gyalogsági és páncélos kötelékekkel intéztek ellentámadásokat a német szárnyak és a támadó él ellen, de ezek a támadások az ellenségre nézve súlyos veszteségekkel omlottak össze. (MTI)

APOLLO

Ma utoljára:
EGY CSÓK AZ ÉLET

Csütörtökön bemutatja!
Az évad legkedvesebb vigjátéka

Tilos a szerelem

Főszerepekben: Kelemen Éva, v. Gözmány, Vaszaray, Maklár, Somogyi Nusi, Pethes S., Halassy Mariska, Halmay

Meteor mozgó műsora

Szerdán — csütörtökön: fél 5, fél 7, fél 9 órakor utoljára!

Közkívánatra! Jávör Pál,

Bulla Elma, Bihary József

magyar filmremek:

5-ös számú órház

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA!

Utolsó Werczkey

Főszereplők: SZELECZKY, HAJMASSY, VASZARY, CSORTOS, BILICSI

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Víg szín ház

A legvidámabb magyar film:

BORCSA AMER KÁBAN

Főszereplők: DAJKA M., HAJMASSY, MARY, GOZON, VASZARY P.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9

Cukrászsütemények és fagylalt új ára Debrecenben

Kedden este tartotta meg a debreceni cukrász szakosztály rendes ülését, amelyen letárgyalásra került a közellátási miniszter által újból megállapított cukrászsütemények és fagylaltok ára.

Kiss Ernő elnök bevezető szavai után ráért a rendelet ismertetésére, amely szerint a legmagasabb fogyasztói árak a következők:

(Az első szám az I. csoportba, a 2. szám a II. csoportba, a 3. szám a III. csoportba sorolt cukrászdákban: teásütemények különként 14, 13, 12 pengő, kis sütemények (míg-13, 12 pengő, kis sütemények 36, 34, 28 fillér) darabonként, tortaszéletek, linzerfélék, pitefélék, vajasztások, kávéssütemények darabonként 60, 54, 50 fillér. Ezek az árak azokra a cukrászsüteményekre vonatkoznak, amelyek a rendelkezésben felsorolt nyersanyagból, előírt mennyiségből készülnek.

A kisebb mennyiség felhasználásával készült sütemények ára mindhárom csoportban a következő: teásütemények különként 10 pengő, kisütemények darabonként 26 fillér, nagysütemények, tortaszéletek, linzerfélék 46, pitefélék 42, vajasztások, kávéssütemények 44 fillér, egyéb sütemények különként 6,60 pengő, darabonként 40 fillér. A rendelet szerint a kisütemények súlyának legalább 2,5, a nagysütemények és tortaszéletek súlyának 5, a linzerfélék stb. sütemények súlyának legalább 6 dekagrammnak kell lenni. Kisebbségi sütemények csak külön kérelem alapján megállapított áron hozhatók forgalomba.

Az I. csoportba tartoznak azok a budapesti cukrászok, amelyeknek a Budapesti Cukrászok és Mézeskalács-

szakszervelete javaslata alapján a közellátásiügyi miniszter engedélyt ad. A II. csoportba Budapestben és a vidéki városokban azok a cukrászdák, amelyeknek az átlagosnál magasabb rezsije alapján a helyi ipartestület javaslata a fővárosban a közellátásiügyi miniszter, a törvényhatósági jogú, valamint a megyei városokban a polgármester arra engedélyt adott. A többi cukrászda a III. csoportba tartozó árakat számíthatja.

Külön rendelettel állapították meg a fagylalt árát. A fagylalt legmagasabb viszonteladói ára literenként 4,50 pengő. Cukrászdákban, eszpresszóban, fagylaltozóban és utcai fagylaltárusoknál a legmagasabb fogyasztói ár 28 köbcentiméteres tölecsereken adagonként 24 fillér, a 40 köbcentiméteres adag 32, az 56 köbcentiméteres 44 fillér. Ülővendégek részére csészében vagy pohárban deciliterenként az I. csoportba sorolt cukrászdákban 1,30, a II-ban 1,10, a III-ban 0,90 pengő.

Debrecenben jelenleg az a helyzet, hogy az itteni cukrászdák a II. csoportba tartoznak. Ezek szerint tehát Debrecenben a kisütemények darabonként 34 fillérbe, a nagyobb sütemények pedig 54 fillérbe kerülnek, míg az ülővendégek részére a fagylalt nagypohárban 1,10 P.

A szakosztályi ülésen elhatározták, hogy kérelmet terjesztenek a polgármester elé és megkérlik, hogy határozza meg, milyen cukrászdák tartoznak a harmadik csoportba, mert kétségtelen, hogy a debreceni cukrászdák között is van bizonyos különbség.

Kiss Ernő elnök bevezető szavai után ráért a rendelet ismertetésére, amely szerint a legmagasabb fogyasztói árak a következők:

sen pedig egy úrvacsorai kelyhet vásároltak.

A tanácsülés egyhangúlag köszönetét nyilvánította Kiss Ferenc pénztárnoknak lelkiismeretes működéséért.

Dr. Ferenczy Károly lelkész bejelentette, hogy az egyházrész egy állandó diakonissza alkalmazását vette tervbe s évévből megindítja a tárgyalásokat.

A megüresedett egyháztanácsosi tisztségekre egyhangúlag Biki Gábert, dr. Sáfár Lászlót, özvegy Szilágyi

Istvánnét választották meg, kik a legközelebbi ülésen teszik le az esküt.

Dr. Ferenczy Károly ismertetette az áttérésekre vonatkozó zsinati határozatot, amelylyel a presbiteri gyűlés is éppen a tegnapi napon foglalkozott. Elfogadták a gyűlékezeti ház házirendjét, amely után Gáll Mihály segédlelkész imája zárta be a mindvégig legteljesebb egyetértéssel tanácskozást s emelkedett szellemű tanácsulást.

Rendelet az ipari növények kötelező termeléséről

Budapest, július 13. Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány már most kiadta az ipari növények 1943-1944. gazdasági év kötelező termeléséről szóló rendeletet. Az új rendelet alig jelent változást a most érvényes hasonló rendelethez szemben. A rendelet függeléké megállapítja, hogy melyik járás, város területén milyen ipari növényt kell termelni. A jövő évben is 15 kat. holdnál nagyobb szántóterülettel rendelkező gazdák kötelesek szántóterületük 7 százalékán ipari növényeket termelni. A termelési kötelezettségbe beszámítanak azok az eddigiekkel, de kibővült a Lallentia, fekete szeszem és a gumi pitypanggal.

A cukorrépa és a dohányra vonatkozó rendelkezések szerint a 300 kat. holdon felüli olyan birtokosok, akik eddig nem termesztettek cukorrépat, kötelesek ezután a megfelelő

előfeltételek fennforgása esetén szántóterületük 2 százalékán cukorrépat termelni, a dohánytermelés terén pedig a rendelet csak ezer kat. hold szántóterületen felüli birtokosokra nézve állapít meg újabb kötelezettséget. A vetőmag ellátása terén az új rendelet meghagyja azt a bevált kedvezményt, hogy a szerződés alapján termelő gazdák költsége, illetve kedvezményes árú vetőmagot kapjanak.

Azok a kedvezmények, amelyekhez az ipari növények termelésénél a gazdák már hozzászoktak, így a költséges vetőmag, műtrágya, termelési előleg, erőtakarékjuttatás megilletik a gazdákat a jövő termelési évben is. A termelési előleg azonban változatlan feltételek mellett háromszorosra, 50 P-ről kat. holdanként 150 pengőre emelte fel a kormány. Az új rendelet egyéb rendelkezései azonosak a jelenleg érvényben lévő 4730-1942. M. E. sz. rendelet rendelkezéseivel, kivéve azt, hogy az ipari növények termelése alól felmentés iránti kérvényeket legkésőbb december hó 31. napjáig kell előterjeszteni.

Szabó Gábor törzsőrmester kitüntetése

A Tiszántúli Madárvédő Egyesület elhatározta, hogy a maga részéről valamilyen formában igyekszik kifejezni azt az elismerést, amelyet a madár- és állatvédelem terén a debreceni rendőrség tagjai kiérdemeltek. A debreceni közönség is meggyőződhetett arról, hogy egyes esetekben a rendőrség tagjai milyen nemes lelki buzgósággal járnak elő a madárvédelem gyakorlati megvalósításában.

A Tiszántúli Madárvédő Egyesület elhatározta, hogy a rendőrség tagjainak további buzdítására, a madár-

védelem terén legnagyobb érdemeket szerzett debreceni rendőrt, Szabó Gábor törzsőrmestert ezüst oklevellel és emléktárgyakkal fogja kitüntetni. Az oklevelet ünnepélyes ülés keretében, csütörtökön délelőtt 11 órakor nyújtják át Szabó Gábornak.

Az egyesület reméli, hogy a debreceni társadalomnak kiváló példát fog szolgálni a nagy madárbarát Szabó Gábor kitüntetése, aki valóban nagyon sok esetben mutatta meg, hogy mennyi szakértelemmel és szeretettel lehet az állatokat kezelni.

Nagyszabású és áldásos egyházépítő munkát a Csapó-utcai református egyházrészben

Ülést tartott az egyháztanács.

A Csapó-utcai református egyházrész tanácsa tegnap délután 6 órakor tartotta ülését dr. Ferenczy Károly lelkész és dr. Balla Bertalan főgondnok elnökletével. Dr. Ferenczy Károly bibliavásárlása és áhítatos imája után dr. Balla Bertalan főgondnok üdvözölte a megjelent tanácsosokat, akiknek sorában ott voltak dr. Soós Béla egyetemi tanár, az egyházrész volt lelkésze, idős Varjassy Imre, Tóth Imre, Simon István, Sipos István és mások. A többiek között elfoglaltsága miatt Kovács István asztalosmester is kimentette távolmaradását egyben 20 pengőt adományozott az egyházrész céljaira.

Dr. Ferenczy Károly részletesen beszámolt lelképásztori tevékenységéről. A gyermekmisszió során 8 gyermekintézetet tartottak az Árpád-téri templomban, amelyeken átlagosan 250 gyermek jelent meg. A vasárnapi iskolák vezetői részére tanfolyamot tartottak ezek a vezetők aztán vasárnapi iskolák résztvevőivel munkaórán foglalkoztak. Dr. Ferenczy Károly lelkész az egyházrész területén levő iskolába járó gyermekeket háromszor látogatta meg. 16 szegénygyermek cipősegélyben, 40 pedig ruhasegélyben részesült, 1022 pengő összeg keretében. 42 gyermeket pedig tízórás uzsonnával láttak el 274 pengő összeg erejéig. Gáll Mihály segédlelkész ifjúsági csendesnapokat tartott. Nagy súlyt helyeztek a leányifjúság gondozására. Nősztray Erzsébet tanítónő vezetésével működésben volt a kisleánykör, míg a nagyobb leánykör részére dr. Ferenczy Károlyné kézimunkaórákat, bibliaórákat tartott s a

munkaidényt június 3-án nagyérdőmi kirándulással fejezték be. A diáklányok részt vettek a csendesnapokon is. Az egyházrész tanácsosok valamint az asszonycsoport tagjai meglátogatták a hadbavonultak családjait. A vegyes bibliakör is tevékenykedett. Dr. Ferenczy Károly 33 lelképásztori családi látogatást végzett. Az egyházrész az önkéntes, rendszeres megajánlásokból folytatta a szegények gondozását. 52 családot 1657 pengő és 82 fillér összegig segélyben részesítettek. A vegyes bibliakör is az idény végeztével szeretetvendéget tartott, de a nyár folyamán is megrendezik a bibliaórákat. Dr. Ferenczy Károly részt vett az iparskolai és az elemi iskolai tanulók konfirmációjának előkészítésén s az egyházrész június 3-án szeretetvendégség keretében ölelte magához a jövőendő egyháztagokat.

Dr. Balla Bertalan főgondnok fejezte ki az egyháztanács egyhangú köszönetét és legmélyebb elismerését dr. Ferenczy Károly lelképásztornak áldásos egyházépítő munkájáért, melynek továbbfolytatásához az isteni kegyelem segítő erejét kívánta.

Dr. Ferenczy Károly bejelentette, hogy a következő munkáévre 8-8 kultúrdelután előadását is tervbevettek, melynek sorozatát már szeptemberben megkezdik. A tanácsülés nagy örömmel járult hozzá ehhez a programhoz.

Kiss Ferenc pénztárnok részletesen ismertetette az egyházrész legutóbbi negyedévi háztartási ügyeit, amelyek során bejelentette, hogy a debreceni ősi Kollégiumnak 400 pengő adományt folyósítottak: a

Göndör világhírű revütársulatának

rövid vendéjátéka Debrecen nagy szenzációja lesz

TIP-TOP REVÜ

16 VILÁGATTRAKCIÓ!

az

ARANY BIKA

DISZTERMÉBEN

Ma, szerdán nagy megnyitó diszelőadás és a következő napokon este fél 8-kor

Canton-csoport Eredeti kínai akrobaták!

Corodini. A világhírű illuzionista itt még sohasem látott mutatványával.

3 Gondis. Páratlan olimpiai mutatványokkal, A budapesti „Fényes cirkusz” május havi volt attrakciói.

Szénássy Eilij. Európa legjobb akrobatikus táncművésznője.

Fiedler. A hasbeszélés nagymestere.

Salter kutya revüje.

Barison nővérek. Akrobatikus táncművésznők

Eddi és Társa. A három vig tengerész. Komikus akrobaták.

Gábor Mara. Rádióénekesnő.

És a többi világhírű attrakciók.

Vasárnap két előadás. Délután 4 és este fél 8 órakor

Helyárak 1 P-től 6 P-ig.

(A kötelező adók az árakban bentfoglaltak.) — Jegylovétel az „Arany Bika” halljában naponta délelőtt 10—1-ig, délután 4—6-ig. — Telefon: 29—19.

FELLEBBEN A FÁTYOL PORONDRÓL...

NYILATKOZNAK A DEBRECENBEN VENDÉGSZEREPLŐ CZÁJA CIRKUSZ MŰVÉSEI

A Széchenyi-utca végén terpeszkedik néhány nap óta a Debrecenben vendégszerező Czaja cirkusz hatalmas sátorvárosa. Körülötte néhány kocsi áll. A cirkuszvárost elhatároló kerítés előtt kíváncsi emberek állnak, akik el szeretnék látni a cirkusz érdekes életéből.

Eppen felhársan a nagyszerű zenekar keringője, amikor megérkezőnk.

HET EVE VEZETEM A CIRKUSZT

Bármilyen különösen hangzik is, ennek a pompásan működő gépezetnek a vezetője. Özv. Czaja Jánosné. Az ő kezébe futnak össze azok a szálak, amelyek a cirkusz munkáját, életét s szereplőit irányítják.

Hetedik éve vezetem ezt a cirkuszt, amióta férjem meghalt. Hála Istennek, teljesen sikerült kiküszöbölöm azokat az adósságokat, amelyeket férjem hátrahagyott. Sikerült a Czaja cirkuszt újból oda visszavezetnem, ahol évtizedekkel ezelőtt volt. Természetesen a cirkusz érdekében mindent megteszek, s azon munkálkodom, hogy a debreceni közönség magas igényeit kielégíthessem.

Dicséretreméltó, nemes tette özv. Czaja Jánosné az, hogy minden városban, ahol a cirkusz tartózkodik, meghívja előadásaira a sebesült katonákat s így igyekszik velük elfelejtetni mindent.

IDOMITOTT MAJMKOK A PORONDON

Beszélgetésünkkel jelen van a porond egyik kedvence: Rissay Elek. Művészi s izgalmas számai — amelyet két társával, Czaja Jánossal és Kuti Lajossal egyetemben végez, estéről-estére ragadtatják trapsra a debreceni közönséget.

gy nyilatkozik: — Mint artista, bejártam az egész Európát, megfordultam még Amerikában is. Szorgalmasan képeztem magam, mint amatőr tornász s kímódhatatlan munkával, nagy akaratával elértem azt, hogy itt álljak. Nagyon szeretem a cirkusz életét, a változatosságot s a porond fűrészpóros levegőjét.

Az esték fénypontja és csodája: Fatma a titkok királynője. Amikor elem lépelt, régi, amerikai mutatvány jutott eszembe. Ott ugyanis a médiumszerű nő elaltatta a partnere s így transzban mondott meg mindent. Fatmát azonban nem kell elaltatni. Ebben megmond mindent, amire az ember kíváncsi.

Estéről-estére bámulatbaejtik a közönséget Bayer János idomított csodamajmjai. Majmait, amint elmondja, saját maga fogta s ő is idomította be. Az egyik majom Dél-Vallesből került hozzá, míg a másik Afrikából.

— Az egyik formertulajdonos hívott meg vadászatra s ott ejtettem el őket. Magam tanítottam be. Bizony, nagyon nehéz volt. A majom aránylag nagyon nehezen tanul. Idomítás közben nem egyszer megharagott, hol egyik, hol másik... Hogy idomítottak?... Szép szóval és semmi másval. Ugy beszélgetek velük, mint apa a gyermekével...

WONG FAY A KINAI GAUKLER

De hogy a Czaja cirkusz nőtagjairól is írjak valamit, felferestem a bájos szépségű Merkl lányokat. Merkl Gizella és Merkl Viktória. Mindkettőjük nevében Viktória beszél.

— Artistacsalódból származunk mindketten. Mint így, még gyermekkorunkban rajongtunk az artista-élet iránt. Egyszer moziban voltunk és ott láttuk azt a számot, amit most minden este bemutatunk. Azt

gondoltuk, hogy ha férfiak megteszik azt, akkor mi, fiatal nők is megtehetjük... Így lettünk artista-nők.

A cirkusz egyetlen exotikus érdekessége Wong Fay, a kínai gaukler. Most is ott játszik arcán, ferdemet-szerű szemében az örökös, titokzatos keleti mosoly.

A beszélgetés kissé nehezen megy, mivel néhány szót tud magyarul. Azonban itt van a cirkusz kitűnő szervezőképessége, Yale s könnyen kiségit a bajból. Ilyen úton beszélgetünk az exotikus csodafé-noménél.

— Kantonban születtem Kínában. Tulajdonképpen kínai vagyok.
— Miben rejlik számainak titka?
— Nagyon sok ideig gyakorol-

tam ezeket a kis dolgokat. A későbbi példaként úgy tanultam, hogy babát állítottam a deszka elé partnerröm helyett. Egyszer nagyon súlyosan megsebesültem, mert az a gyerek, akit tanítottam a későbbi nehéz mesterségére, elvettette a dobást... Egyet mondtak, feltétlen a késék között fogok meghalni...

A cirkusz két kedvence, Horváth Ilona és Horváth János nyilatkozik később. Elmondják mindketten, hogy Németországban születtek, ott is tanulták meg a zsong-örök nehéz kenyerét.

Rajtuk kívül a cirkusz többi művészei: Horváth János a hasbeszélő, Jenőffy, a drótkötéláncos, Mosca és Randov az estek keretében tudásuk legjavát nyújtják, úgy hogy méltán lehet nevezni a Czaja cirkuszt az attrakciók cirkuszának.

(sz. a. c.)

Pályázatok tanítói állásra

A büdapesti református egyházközség a megüresedett VIII. számú tanítói állásra 21 napi határidővel pályázatot hirdet. Az állás szeptember 1-én foglalható el.

Pályázatot hirdet a hajdúböszörményi református egyházközség presbitériuma is egy nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra. Pályázhatnak férfiak és nők egyaránt. A kérvényeket augusztus 10-ig a Református Iskolaszékhez kell benyújtani.

Tanítót keres a nádudvari református egyházközség. A pályázati határidő 30 nap. A pályázatok válaszbellyel ellátva a lelkesítő hivatal címére kell küldeni.

A vámospécsi egyházközség 12 tanterős népiskolához orgonista kántori oklevéllel rendelkező tanítót keres. A pályázathoz a születési okmányok is melléklendők s a református lelkesítő hivatal címére küldendők. Pályázati határidő 21 nap.

Meghalt a debreceni vonaton egy asztalosmester

Hétfőn este a Debrecen felől Budapestre igyekvő személyvonaton, az egyik másodosztályú ülésében, Monor közelében hirtelen rosszul lett és összeesett egy idős férfi. Az utasok és a vonat személyzete segítségére siettek, lefektették az ülésre és amikor a vonat Monorra beérkezett, le akarták emelni a vonatról, hogy orvosi segítségben részesítsék. Az idős férfi azonban mire az állomásra vittek, meghalt.

A vonaton utazott Galambos Rudolf rákospalotai asztalosmester, aki

felismerte a halottban jóbarátját, Berzethy Béla 60 éves asztalosmestert, aki ugyancsak Rákospalotán lakott. Elmondotta, hogy mind a ketten Kálloszemjén, Kállay Miklós miniszterelnök birtokán, a kastélyban végeztek asztalos munkákat. Az idős asztalos már a munka közben panaszkodott, hogy a szívével valami baj van, és alig várja, hogy hazatérjen és megvizsgálta magát. Berzethy holttestét a monori halottasházba szállították.

Statáriális bíróság tárgyalta egy majsai halálos szurkálás ügyében

Kiskunmajsán szótállás lámadt Ördög József 23 éves és Adam István 19 éves majsai lakosok között. A verekezés közben Ördög bicskával összeszurkálta Adam Istvánt, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. Mivel a gyilkosság legálitási elsőfokú ideje alatt történt, a rögtön-

ítelő bíróság hatáskörébe tartozik. Elmult nap ült össze Keeskeménen a rögtönítelő bíróság. A vádirat ismertetése után a tanácselnök kihallgatta Ördög Imrét. A feltett kérdésre Ördög kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert jogos önvédelemből szúrta meg Adam Ist-

Még a régi áron

vásárolhat könyveket kiadványainkból

Dinter Arthur: Vérrontó Bűn	füzve . . . 5.— P
	kötve . . . 7.— P
Dr. Liszt Nándor: Fele se tréfa	 3.20 P
Dr. Liszt Nándor: Tudjátok-e mi a jogrend?	 1.50 P
Marschalkó Lajos: Arany koporsó	 1.80 P
Farkas Pál: A pók	 3.20 P
Hegyi Zoltán: Hangos film a Matson	 3.20 P
Hegyi Zoltán: A láthatatlan város	 3.20 P
Dr. Probstner Arthur: Szülészet, orvosok, orvostan	
hallgatók részére	 10.— P

A fenti művek a DEBRECENI ÚJSÁG—HAIJUFÖLD 2478-as számú csekklapján is megrendelhetők.

vánt. Elmondotta, hogy Csölyos-pusztán bűnös volt és azon vett részt Adammal együtt, majd délután áncmulatságra mentek. Este 10 óra után hazakészülődött s ekkor Adam azt kérdezte tőle, hogy jön-e hazafelé. O azoban tagadó választ adott.

Más társakaj keresett s ekközben találkozott Gémes Dezsővel. Együtt indultak hazafelé, majd útközben esatlakoztak leányismerősükhöz, Takács Jullánához. Rövid idő múlva utólérte őket Adam István, aki kerekpáron jött Barna Szilveszterrel.

— Mikor a műről letértünk, folytatta tovább — előtűnt várokozott Adam István és Barna Szilveszter. Adam sértgetett, majd megütött, mire verekedni kezdtek. Adam bicskát rántott, majd Barna is. Ekkor önvédelemből én is bicskát vettem elő és Adam felé szúr-

tam. Láttam, hogy fölényben vannak, menekültem. Adam azonban utólért és egy rozskereszthez szorított. Itt szorultságomban többször Adam felé szúrta. Támadóm ezután a földre rogyott, én pedig elmenekültem.

A vádlott kihallgatása után a megidézett tanukat hallgatta ki a bíróság: id. Adam Istvánt, Takács Jullánát, Barna Szilvesztert, Halász Mariát. Kihallgatták még Keresz József esendőrmestert és Horváth József esendőrmestert.

Az ügyész vádbeszédre és a védő ügyvéd szavai után a bíróság ítélet hozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után a tanácselnök felolvasta a rögtönítelő bíróság határozatát, amely szerint az ügyet rendes bírósághoz teszt át, egyben a vádlott azonnali szabadsághelyezéséről rendelte el.

A kéményseprősegedek új havi munkabére

A m. kir. iparügyi miniszter legújabb, a kéményseprőipar gyakorlatáról szóló rendeletében foglalkozik a kéményseprősegedek havi fizetésével, a seprési havidíjjakkal és a különböző kéményseprőipari munkálatokkal.

A rendelet szerint egy kéményseprőseged havi javadalmazása törvényhatósági jogú városban — így Debrecenben is — vagy megyei vá-

rosban havi 200 pengőnél nem lehet kevesebb.

Kémény egyezési tisztításának alapdíja törvényhatósági jogú város, vagy megyei város területén 23 fillér. Osztálydíja más törvényhatósági jogú városban és megyei városban az első négy betorkolás után 52 fillér, minden két további betorkolás után további 26 fillér.

Ezek a rendelkezések kivétel nélkül Debrecenre is érvényesek.

Ismeretlen Csokonai-verseket találtak Bihar megyében

Nagytertkü irodalomtörténeti kincsekre bukkantak a minap a bihari Csokonai Kismarián. Laczkóné, Kesslőbolya, a Nagyváradról elszármazott kitűnő szlovákiai magyar író, aki nemrég Madách-regényével aratott komoly nagy sikert, Bihar megyében Boeskey-emlékek után kutatva, (Kismarián nyugosznak Boeskey fejedelem szülői, széppapjának, Imre József prédikátornak egykori parókáján régi iratok között ismeretlen Csokonai-verseket talált.

A nagyszabású Csokonai-vers egy teljes szindarab kézírással van bejegyezve egy vaskos főlánsba; a költemények javarésze a bort dícsőíti a „Szerelmed a csikóboros kulcsához” című híres vers szellemében.

A szerencséskezű magyar író: társaságában ott volt Hlatky Endre nagyváradi főispán és Soós István polgármester.

A nagytertkü lelet irodalomtörténeti vizsgálata most folyik.

Módosították a trafikok záródjára vonatkozó rendelkezéseket

A pénzügyminiszter mai rendelete értelmében kizárólagos dohányárudákat hétköznapiakon 13 és 15 óra között zárva kell tartani, de ott, ahol az üzletzáróráról szóló törvény a végyeskereskedések számára más időszakban állapítja meg a déli zárvaratartás idejét, a kizárólagos dohányárudákat is az előbbi rendeletről eltérően, a végyeskereskedésekre mindenkori megállapított időben kell zárvaratartani.

A déli kötelező zárvaratartás alól az illetékes pénzügyi hatóság felmentést adhat olyan kizárólagos dohánykis-

árusoknak, akiknek árudája valamely nagy ügyfélforgalmat lebonyolító közhivatal székházában az épületen belül van elhelyezve, ha ott utcára való árusítás nem folyik. Elmondja továbbá a mai rendelet, hogy kizárólagos dohányárudások dohányosok, dohánygyártmányokon, gyufán, szivarkapapíron és hüvelyen, szipán, pipán, postai és pénzügyi értékekkel kívül egyéb megengedett cikkeket csak a cikke árusításával foglalkozó nyilvartartási üzletekre megállapított nyilvartartási idő alatt árusíthatnak.

Az 1943. évi termésű cukorrépának a beszállítási köteleesség teljesítésébe való beszámítása

A m. kir. Közellátásügyi miniszter 112.407—1943. K. M. sz. rendelete szerint a gazdálkodó beszállítási köteleességének teljesítésébe csak a cukorrépa számítható be, amit a gazdálkodó a rendelkezésben felsorolt jogosított vevők valamelyikének — ha termelési szerződés vagy más magánjogi megállapodás korábbi időpontot nem állapít meg — legkésőbb az 1943. évi december hó 31. napjáig vételre felajánl.

A rendeletben felsorolt jogosított vevők kötelesek a gazdálkodótól a megvásárolt cukorrépáról nyilvartartási hatóságokint kimutatást készíteni és azt az egyes gazdálkodók nyil-

vartartó hatóságaihoz az 1944. évi január hó 31. napjáig megküldeni. A Szeszegedárúság, valamint az általa cukorrépa vásárlásával megbízott szeszgyárak pedig kötelesek a vételt a gazdálkodó gazdálkönyvébe bejegyezni és arról egyidejűleg négy példányban vételi jegyet kiállítani, melynek egy példányát a gazdálkodónak adandó át.

A rendelet megszegése kárázást képez és a 2080—1943. M. E. sz. rendelet szerint büntetendő. Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1943. évi július hó 9-iki számában megjelent rendelet polgármester.

Az egyházi tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezését tárgyalta a református presbitérium

Augusztus 1-én lesz Sipos Károly, az új nyilastelepi lelképásztor ünnepélyes beiktatása

A debreceni református egyház presbitériuma d. dr. Révész Imre püspök és dr. Kulcsár Sándor egyházm. főgondnok elnöklésével kedden délután az egyház tanácstermében tartotta nyári gyűlését, melyen több fontos egyházi kérdés került megvitatásra.

D. dr. Révész Imre püspök imával nyitotta meg a gyűlést, majd ugyancsak ő köszöntötte a megjelent presbitereket.

Ezután a gyűlés tárgysorozati pontjait dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző ismertette. A Mezei Béla lelképásztor távozását követően megüresedett nyilastelepi egyházzsér lelkész állására megválasztott Sipos Károly lelképásztort az esperes hivatalában megerősítette a beiktatását augusztus 1-én jelölték ki, amikor is a nyilastelepi templomban ünnepi istentisztelet lesz, majd az egyházzsér tanácsa előtt mutakozik be az új lelképásztor. Az egyházzséri beiktatás előtt a presbitérium augusztusi gyűlésén lesz.

Ismerette dr. Juhász Nagy Sándor, hogy a minisztérium által legutóbb kiadott rendelet felemelte az egyházi iskolák működő tanárok és tanítók fizetését is a fizetéstöbbletek megfelelő hányadrészét pedig az iskolafenntartó egyházakra áthárította. Ebből folyóan a debreceni református egyházra is újabb jelentékeny terhelés hárul.

Az egyházi számvetés az új miniszteri rendelet alapul vételével kiszámította az egyház szolgáltatásban álló lelkészek tanárok, tanítók és a többi összes alkalmazottak részére járó fizetéstöbbleteket és a számítás eredménye az lett, hogy az egyháznak mintegy 250 alkalmazottja után az újabb terhelés 154.000 pengő tesz ki. Ebből az összegből 98.000 pengő esik az iskolákra.

A presbitérium megdöbbenéssel értesült erről az újabb kiadási tételről, amelyre a nehéz viszonyok között teljes fedezetet találni nem is lehet. Különösen sajnálomnak tartja a presbitérium azt, hogy a minisztérium a fizetéselemelésből előálló újabb iskolai terheket, vagyis a tanárok és tanítók fizetéstöbbletét, a megfelelő hányad szerint ismét áthárította az egyházra. Ez ellen a presbitérium feliratot intézett úgy az Egyetemes Konvencióhoz, mint a minisztériumhoz.

Az első világháború alatt 1915-től kezdve a tanárok és tanítók részére megadott háborús segélyeket kizárólag az állam fedezte és az iskolafenntartó egyházak csupán a békebeli kiegészítésekhez voltak kötelesek hozzájárulást adni. Ekként az egyházak terhe ebben a vonatkozásban változatlanul rögzített maradt és az összes emelkedéseket kizárólag az állam fedezte. Ennek a régi bevált rendszernek életbeléptetését állandóan követeli a református egyház és a múlt év végén megjelent megelőző fizetési rendeletben a minisztérium már el is fogadta. Akkor ugyanis az összes fizetési többleteket az állam vállalta el. A mostani rendeletben azonban nemcsak az újonnan emelt összegeket, hanem a múlt évi fizetéselemel-

déseket is aránylagosan ismét áthárította az egyházra.

Az évi 154.000 pengő fizetési többletre a presbitérium a következő fedezeteket jelölte meg: a terményárak emelkedése folytán évi 50.000 P, a középiskolai díjak emelkedése folytán évi 30.000 pengő, bevételi többlet ígérkezik, ami azonban a 154.000 pengő új terhelnek csak mintegy felét fedezi.

A presbitérium előrelátásból megállapította azt a sorrendet, ahogyan az egyházi pénztár a fizetéseket kiszolgáltatni tartozik abban az esetben, ha pillanatnyilag nem lenne elég pénz az összes illetmények fedezésére.

A fizetéselemelések folytán megbillent az egyház pénzügyi egyensúlya, miért is a presbitériumnak új fedezetről kell gondoskodnia. A gazdasági bizottság az egyházi adó jelenlegi százalékos kulcsát emelni nem akarja, azonban szükségesnek látja, hogy ezzel a kérdéssel a presbitérium elvileg foglalkozzon.

A presbitérium akként határozott, hogy olyan új adózási rendszert tartana kívánatosnak, amely mellett az adó összege automatice igazodjék a mindenkori általános pénzügyi helyzethez. Ez azt jelenti, hogy pénzhiány esetén aránylagosan növekedjék az egyházi adó bevételi összege is és ellenkező esetben ismét aránylagosan szálljon le. Ha a gazdasági bizottság ilyen megoldási lehetőséget találna, erre vonatkozó javaslatot terjessze a presbitérium elé. Egyébként az adózás a jelenlegi százalék szerint fog történni. A presbitérium megállapította, hogy az egyházi törvény értelmében az állami adómentesség nem ad jogot az egyházi adó aluli mentességre.

A presbitérium a Kollégiumnak járó segélyt felemelte. Eddig a debreceni református egyházközség a Kollégiumnak évi 25.000 pengő segélyt folyósított. Most ezt további 60.000 pengővel emelte, mivel a Kollégium is nehéz pénzügyi helyzetben van.

A presbitérium megállapította, hogy a debreceni egyházközség a Dóczy-intézetben levő tanítónőképző-intézetét az egész egyházkerület javára tartja fenn, miért is méltányosnak tartja, hogy az egyházkerületi pénztár ezt az iskolát erősebben támogassa. Kiderült, hogy az egyházkerület mindezekig nem valorizálta azt a segélyösszeget, melynek állandó fizetésére még az első világháború előtt kötelezettséget vállalt. A presbitérium tehát kéri, hogy az évi 35.000 pengő deficitet felmutató tanítónőképző-intézet részére az egyházkerület további 4400 pengő segélyt utalványozzon.

A presbitérium örömmel vette tudomásul, hogy a tanítótestület ismét választotta Nagy Pál igazgatót választotta elnökévé.

A presbitérium tudomásul vette, hogy a zsinati tanács új áttérési szabályrendeletet készített. Ennek értelmében intézkedni kellett a református egyházba áttérni akaró felvételére egy bizottság megalakítása iránt.

A bizottság elnöke: Uray Sándor lelképásztor, tagjai pe-

dig dr. Ferenczy Károly, dr. Farkas Pál, Kulcsár Dezső, vitéz Szabó Endre lelkészek, dr. Juhász Nagy Sándor, Baskay Ferenc, dr. Erdős Károly, Tóth Lajos presbiterek. A bizottság előadója az egyházi főjegyző. Minden alkalommal rendes tagok az illetékes egyházzsér lelképásztora és gondnoka. A bizottság a felvétel tárgyában a jelentkezéstől számított 3 nap alatt köteles határozni.

A gyűlés d. dr. Révész Imre imájával ért véget.

Eltemette a leomló fal, semmi komoly baja nem történt

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte kedden délelőtt Szabó János 61 éves kubikos, Bethlen-utcai lakost. Szabó János a Nyil-utcai vízvezetési árok ásásán dolgozott, amikor a Nyil-utca 21. számú ház fala, amelyen már régebben tátongott egy repedés, váratlanul összeomlott, úgy hogy a közelben dolgozó kubikost a szó szoros értelmében betemet-

te. Szabó János azonban nagyon szerencsésen úszta meg a kalandot. A romok, amik ráomlottak, úgyszólván semmi kárt nem tettek benne, az ijedségen kívül csak néhány kisebb horzsolást szenvedett és halántékán keletkezett egy daganat. A mentők első segélynyújtás után kiszállították a sebészeti klinikára, azonban sérüléseinek fertőtlenítése után saját lábán ment haza.

A terméértékesítési hitelek folyósításánál fokozott szerephez jutnak a vidéki pénzintézetek

A Magyar Vidéki Sajtótudósító Budapesti jelentése szerint a terméértékesítés lebonyolításához szükséges hitelek folyósításával kapcsolatban megindult tárgyalások az elmúlt napokban befejeződtek az érdekelt agrár- és kereskedőkörök, továbbá pénzintézetek között. Ennek értelmében a fővárosi bankok, valamint vidéki fiókjaik és az érdekkörükbe tartozó affiliált intézetek a malmok és általában a mezőgazdasági nyersanyagok feldolgozásával foglalkozó ipari üzemek részére rendelkezésre bocsájtják a felvásárláshoz és gyártáshoz szükséges hiteleket. A hitelkeretek jóval nagyobbak lesznek, mint tavaly voltak, hiszen egyrészt az új terményárak emelkedtek a múlt évihez képest, másrészt az idén a gabonakereskedelem az új felvásárlási rendszer mellett megnövekedett szerephez jut. A hitelintézetek nagyjában a tavalyival azonosak. A bankok a szükséges felvásárlási hiteleket a termények beakktározása mellett úgy folyósítják, hogy a tárolásuk 90 százaléka erejéig kap hitelt a kereskedő vállalatoktól, legfőbb esetben folyószámlahitelek alakjában. A malmok részére folyósítandó hitelek nagyjában ugyanek a tavalyi kondíciókhoz igazodnak.

Az új kampanyban is szigorúan fenntartják a múlt évben életbeléptetett szelektív hitelrendszert, amelynek lényege az, hogy a pénzintézetek az idén is kikapcsolják a spekulatív célokat szolgáló hiteleket, hogy így a felesleges és káros, a közállás érdekeit sértő áruhalmazást kiküszöböljék. Árulombardokat csak akkor bocsájtanak rendelkezésre tehát, ha meggyőződnek arról, hogy a leelőlegezendő áruk tárolása a közállás szempontjából kívánatos.

Szakértő körök szerint az idén általában számolni kell az idei javuló terméértékesítés a magyarországi — hogy a folyósításra kerülő hitelek nyújtásában vidéki bankoknak jelentékeny szerep jut a legális kereskedelmi hálózathoz a terményfelvásárlásokra való fokozott bekapcsolása révén.

Debrecenben is bevezetik az irányfényeket a vendéglőkben és éttermekben

A honvédelmi miniszter legújabb rendeletében a vendéglátóipari üzemek részére megengedte, hogy nemcsak azok kert-helyiségeit, hanem belső helyiségeiket is meg lehet világítani belső irányfényekkel és ez esetben azok ablakait, ajtóit a nyári melegben nyitva lehet tartani. A rendelet közli, hogy a vendéglők, kávéházak, éttermek mely helyiségeit szabad így az elsőfokú mellőzéssel megvilágítani s meghatározza annak feltételeit is.

Igy nem vonatkozik a rendelet a szobánforgó üzletekkel kapcsolatos lakásokra, pincék-re és más helyiségekre, melyek a nap legnagyobb részében zárva vannak. Emellett azonban csak azokat az irányfényjelző készülékeket szabad használni, amelyeket a honvédelmi miniszter engedélyével hoztak kereskedelmi forgalomba. A belső irányfény szerkezeteket al-

talában csak át nem látszó védőtető alatt szabad kerthelyiségekben alkalmazni. Ellenkező esetben csak 15 vattos égőket a lámpák rögzítése mellett szabad alkalmazni.

Az irányfényekkel való világítás iránt érdeklődünk Debrecen egyik legelőkelőbb éttermében, ahol a következőket mondták.

— Eddig az irányfények helyett hatalmas redőnyöket használtunk amelyeket minden este 10 órakor lebocsátottunk. Nagyon helyénvaló intézkedés ez az irányfényekkel való világítás de már azért is, mivel a közönség szempontjából nem jár kellemetlen mellékzörejekkel, mint a redőnyszerkezet. Rövidesen be fogjuk azonban szerezni ezeket az előírt irányfénykészülékeket s közelesem irányfények világítják majd meg a debreceni éttermeket.

Ötvenezer pengő értéket zsákmányoltak a betörők a szabadkai gyógyszerésznél

Szabadka, július 13. Vasárnap este jelentették a szabadkai rendőrségnek, hogy dr. Hartlauer Jenő szabadkai gyógyszerész Petőfi-utca 7. számú házában lévő lakásban betörők jártak. A tulajdonos családjával Borszéken nyaral. A lakást a bejáró gondjaira bízta, aki vasárnap este azonban a háloszoba ajtaját, amelyet délelőtt nyitva hagyott, zárva találta. A házbeliek szerint a telefon egész nap csegett. A lakásban feltört

szekrények voltak, teljesen üres polcokkal, a háloszoba ágyán üres ékszereszek voltak. A helyszíni szemle alapján megállapították, hogy csak a helyzettől ismerős egyén követhette el a betörést.

A tulajdonost táviratilag értesítették. Csak akkor tudják pontosan megállapítani, mi hiányzik a lakásból, ha a gyógyszerész hazatér. A becslések szerint a kár valószínűleg eléri az 50.000 pengőt.

Felmentettek két rablással vádolt fivért

Érdekes bűnügyben ítélkezett a Budapesti Büntetőtörvényszék. Rablás miatt adott ki vádiratot az ügyészség Várady Károly és Várady Benjámin munkások ellen.

A fiatalberek nemrégiben lakótársukkal, Erdélyi Zsigmonddal elmentek mulatni, ekközben összeverekedtek és a Várady-fivérek a szemtanúk állítása szerint, verekezés közben erőszakkal elvették Erdélyi Zsigmond pénzét.

Mindketten ártatlanságukat hangsúlyozták a bíróság előtt.

Előző napon értesítést kaptam — mondotta Várady Károly — hogy jelentkezhetem próbaszolgálatra a rendőrségen. Nagyon megörültem és

ezért elmentünk a barátaimmal mulatni. Igen ritkán szoktam inni s ezért nagyon halottam az alkoholt és nem tudtam mit csinálni.

— Lehetetlen azonban hogy fényes nappal legjobb barátomat raboljam ki az utcán. Eszem ágában sem volt elvenni tőle a negyven pengőjét.

Védőjük, dr. Kertész László bíróval közölte a rendőrség véleményét, hogy a megvádolt fiatalberek az eset után nem voltak kihallgatható állapotban és felmentést kért. Ítéletében a büntetőtörvényszék az orvosszakértő véleménye alapján a Várady-fivérek felmentette a rablás vádjáról.

Az ítélet jogerőssé is vált.

A robogó vonatról ugrott le egy szökött rab, kétnapos bujkálás után fogták el

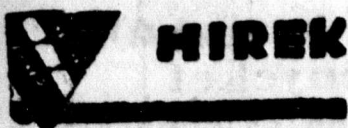
Július 10-én a nyírmartonfalvai erdőre néhány rabot munkára küldtek ki. A délután folyamán, amikor a rabok fát raktak a vagonba s az egyik fegyházzór félre nézett, Soós Lajos rab felhasználta a kedvező pillanatot és megszökött.

Soós Lajos 1943. márciusában lopás bűntette miatt 10 havi börtönrre ítélték el, jelenleg ezt a büntetését töltötte. Szökése után mindjárt megindult a nyomozás kézrekerítésére s már július 11-én eredménytel is járt. A kassai csendőrs parancsnokság Nyíradonyban elfogta Soós Lajos aki elmesélte, hogy rabruhája nagy kellemetlenséget okozott neki, ezért igyekezett valami más ruhát szerezni. Mindenki, aki felfedezte szokatlan öltözköbén, rögtön üldözőbe vette és

kézre is így került, két nyíradonyi lakos lett rá figyelmes, akik közelharc után elfogták és átadták a csendőrsnek.

A nyomozás a rab vallomásaival ellentétben megállapította, hogy Soós Lajos nem az általa említett módon szökött meg, hanem a csereerdőről hazafelé téve a mozgó vonatról ugrott le és a közeli bokrok között elrejtőzött üldözői elől. Ugyancsak megállapítást nyert az is, hogy szökés közben Soós Lajos a városi gazdasági vasúttól polgári ruházatot is lopott, nevezetesen egy nadrágot és egy sapkát.

Az ügy érdekessége az, hogy a két nyíradonyi lakos, akik a rabot elfogták, a küzdelem hevében bántalmazták és ültelgették, amiért testi sértés címén megindult ellenük a vizsgálat.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félelemet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délután 11-12 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérések és panaszok a vármegyei központi MEP útkarának adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELEI SZOLGÁLATA

"Kigyó" Dr. Mihálovits J. Piac-u. 31. Telefon: 30-95. — "Tisza" Jónap Aladár, Péterfia-utca 61. Telefon: 24-52. — "Cillag" Beke Barna, Arpad-tér 1. Telefon: 29-32. — "István Gondviselés" Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-utca sark. Telefon: 32-81. — "Mátyás Király" Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi-ut 16. Telefon: 32-01.

VICTORISZ ILI KÉT VERSE

ENYÉM...

Enyém maradt az erdő,
hol sétáltam Veled. —
Lábaid nyomát még őrzik
az apró lühegyek.

Kapuvá hajlik össze
fejem fölött az ág,
s a csend kagylója rejti
a hangod ritmusát.

Enyém a sziklás csúcs is,
hol ültünk csendesen,
íjzest mélység szélén
kétten, szerelmesen.

Bejárva míg az égen
végső lobbant a fény. —
Enyém maradt az erdő,
s tied maradtam én...

TIED...

E patak a Te patakod,
s tied mind e nagy hegyek,
mert legelőször erre itt
kéttesben jártam én Veled.

E sok fény a Te fényed,
s e szikla is, hol most ültünk.
Jobban szorist magadhoz! — így...
mert jaj! a mélybe szédülünk.

Itt minden-minden a Tied. —
Csupán a jövődnök közös.
Vajjon az útnak lefelé
rózsás út lesz-e, vagy rögös?
Rozsnyó, 1943.

— Szász Lajos közellátásiügyi miniszter szülővárosa, Szatmár szegőnyeinek segélyezésére 1000 pengőt küldött.

— Községi orvosok kinevezése. A belügyminiszter dr. Onody Jenő kábel, dr. Székely Péter püspökládányi, dr. Békényi Lajos téglási, dr. Pórer Rezső nádudvari községi orvosokat a VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

— A Baross Szövetség textil szakosztálya ma délután 6 órakor szakosztályi ülést tart a Baross Szövetség hivatalos helyiségében, Piac-u. 9. szám.

— Az építőiparosok figyelmébe. Felhívjuk az érdekelteket, hogy cserepályáink bevétele végett az utalványon feltüntetett kereskedőknél azonnal jelentkezzenek a cserepályát végett, mert eleinte esetenként járandóságuk olvasza. Ipartestület Előkeze.

Árdrágító visszaélés miatt két és félévi fegyházra ítélték egy kolozsvári vezérigazgatót

A gazdasági átállás során, mint gazdasági szaktekintély került Kolozsvárra magas ösztöndíjjal látogatni a Magyar Belga Textil Rt. addig zsidókézen levő vezérigazgatói székébe. Lovag Sternád László nem is annyira szakképzettsége miatt inkább költséges életmódja révén vált a város egyik közismert alakjává. Különösen az éjszakai mulatókban tűnődött fel a lovag úr alakja.

Kolozsvár azonban nincs hozzászokva az ilyen kirívó viselkedésekhez s éppen azért, itt is, ott is sugdolózni kezdtek arról, hogy a tuljati vezérigazgató körül valami nincs rendben... A „félhivatalos suttogások” látszólag megerősítik az a tény is, hogy lovag Sternád

László vezérigazgatót már — holnapra visszarendelték a budapesti központba, egyben pedig megindult ellene először a házi-, majd a hivatalos vizsgálat.

Ennek folytatásaként lovag Sternád László, a budapesti törvényszék uszorbírósa elé került. A bíróság üzletszerűen elkövetett és a közellátást súlyosan veszélyeztető árdrágító visszaélés büntetése miatt két és fél évi fegyházbüntetésre, 20.000 pengő pénzbüntetésre, 5000 pengő vagyonilag elégtétel megfizetésére s 10 évi hivatalvesztésre ítélt.

A kolozsvári Magyar Belga Textil Rt. levitelt vezérigazgatója az ítéletet megfellebbezte.

Elkártyázták a hamiskártyázáson nyert 4000 pengőt

Budapest, július 13. Szombaton reggel megjelent a főkapitányságon egy ismert fővárosi kereskedő. Elmondta, hogy pénteken késő este a Tisza Kálmán-téren házafelét tartva találkozott egy ismerőssel. Az meghívta, tartson vele a Tisza Kálmán-tér 22. számú házban lévő kávémezejébe egy kis barátságos kártyapartira. A kereskedő leült ismerőseivel és két ismeretlen férfival a kártyasztalhoz, ahol rövidesen 4000 pengőt veszített. Ekkor — ha késő is — felismerte, hogy hamiskártyások hálojába került és reggel nyomban a rendőrságra sietett. Az ügyben nyomozó detektívek vasárnap délután az ügypályán elfogták a kereskedő ismerőseit. Vasas András foglalkozás nélküli kereskedő, aki a kártyapartit megszervezte és nemcsak a detektívek kezére került egy másik hamiskártyás, Lidák István notárius munkakerülő is. A két hamiskártyást kiadatásuk után a toloncházba vitték. Lidákot internálják. Vasas András rendőri felügyelet alá kerül. A kereskedőt elnyert 4000 pengőből a detektívek a két tettesnél már csak 800 pengőt találtak, a többi elővesenyezték és elkártyázták.

— Szabályozták a Gyógyszerészek munkadíját. A hivatalos lap szerdai számában belügyminiszteri rendelet jelent meg a gyógyszerészi munkadíjak módosításáról. A rendelet részletesen szabályozza, hogy különböző gyógyszerfélék elkészítéséért mennyit lehet felszámítani. Gyógyszerészeknek este 9 óráig reggel 7 óráig terjedő időben orvosi rendeletre való kiszolgáltatásért a megállapított munkadíjon felül a gyógyszer árának 25 százaléka számítható fel. Ugyanezen idő alatt a szerek kézi eladásában történő kiszolgáltatásért 80 fillér különpótdíj számítható.

— Öngyilkosságot kísérelt meg, mert összeveszett vadházastársával. Móri Margit 48 éves hajdúszoboszlói lakos az elmúlt napon öngyilkosságot kísérelt meg. Öngyilkossági szándékkal nagymennyiségű hypermangan oldatot ivott, amiből rosszul lett s a mentők részestették segélyben. Bevallása szerint az öngyilkosságot azért kísérelte meg, mert vadházastársával, akivel már hosszabb ideje élt együtt, összeveszett és a veszekedés hevében a férfi olyan kijelentéseket tett, hogy véglegesen el fogja hagyni. Öngyilkossági szándékáról az asszony lelelt.

— A Csapó-utcai egyházközség egyes biblikore ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szapó-panos-utca 16. sz. alatt lévő gyülekezeti Otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházközség vezetősége.

— A kamarában egy gerendára felakasztotta magát Budzsentmibányi községben Kuli János 21 éves fiatalember. A szerencsétlen fiatalember tettét szerelmi bánatában követte el.

— Egyetlen magyar diákot engedték át Dévén az ideai érettségire. A nagyenyedi református Bethlen Kollégium és a gyulafehérvári római katolikus Májth-lieum diákjai az idén Dévén álltak érettségire. A nemzetvédelmi minisztérium által kiküldött bizottság előtt a délelőli magyar diákok egy kivétellel, valamennyien megbuktak, túllőve ezzel valamennyi Ghibu-felé érettségi eredményen is. Az egyetlen megért magyar diák a Májth gimnázium növendéke volt. Megjegyzendő, hogy a délelőli magyar diákok ma már tökéletesen beszélnek az állam nyelvével s így nyelvtanulás miatt bajosan bukathattak el a magyar matura-dusokat.

Kereskedelmi munkavállalók bérszabályozása

Több oldalról fordultak hozzánk, hogy a kereskedelmi alkalmazottak fizetésemelése ügyében mi a helyes eljárás.

Az alkalmazotti munkabérekbe ugyanis július 1-től kezdve újabb szabályozás történt és a rendeletről nem tűnik ki világosan, hogy egyes munkavállalók fizetése mennyiben emelkedett. Megkérdeztük ez ügyben dr. Vitéz Dávid Géza nagykereskedőt, a Baross Szövetség elnökét, aki a következőket nyilatkozta:

— A munkabérek újabb szabályozásában a zavart az okozza, hogy összecserélik az iparban és kereskedelemben történt munkabérek szabályozását a magánalkalmazottak fizetésének újabb szabályozásával. Az elsőt a 3630-as, a másodikat a 3640-es M. E. számú rendelet szabályozza. Mindkét esetben a munkavállaló az alkalmazottjának külön meg kell állapítsa az alapbért és külön a bérpótlékot. A kereskedelmi alkalmazottaknál az eljárás a következő:

— 1. Ahol az alkalmazott az 1939. évi megállapított legkisebb munkabért és ehhez az 1941. évi elrendelt 30 százalékos bérpótlékot kapta csak, tehát a törvényből eltérőleg nem történt járandóságában emelés, itt egyszerűen a legkisebb

munkabért kell alapul venni és ehhez kell hozzászámítani ennek 60 százalékat, pl. egy négyéves segédnek a legkisebb munkabére rendelet szerint 1939-ben volt 110.— pengő. — Ezt 1941-ben 30 százalékkal kellett emelni. Így a fizetése 143.— pengő lett. Ha ez a fizetése 1943 június 30-ig nem változott, úgy július 1-től a 110 pengő alapfizetésének 60 százalékos bérpótléka illeti meg, tehát jár részére 176.— pengő.

— Egészen más az eljárás azoknál az alkalmazottak fizetéseknél, ahol időközben a törvényes rendelkezéstől eltérőleg is emelték a fizetést. Ebben az esetben az 1943 június 30-iki összefüggést kell alapul venni, ennek kiszámítani a 77 százalékat és ehhez képezi a munkavállalónak az új alapbért. Ehhez az új alapbérhez a munkaadó általában 30 százalékot kell hozzászámítani. Azonban ez a 30 százalékos bérpótlék a munkaadó által fölemelt 50 százalékgig. — A bérpótlékkal növelt járandóság azonban nem lehet kevesebb, mint hogyha a legkisebb munkabérnek 60 százalékat vesszük.

— Természetesen a rendelkezések különféle s-ai vannak, amelyek a különböző esetekre vonatkoznak, a fent említett két eljárás a két legáltalánosabb helyzet.

— Megalakult a Magyar Cigány- zenészek Országos Szövetsége. A szö-

vettség a következő tisztikart választotta meg. Elnök: Korényi Béla, társelnök Bura Sándor, tb. elnökök Csorba Gyula, Farkas Béla, Kunina Simi, dr. Lakatos Flóris, Oláh Kálmán, id. Verses Károly. Alelnökök: Rácz Béla, Rigó Gyula, Kiss Lajos. Ügyész: dr. Surányi Sándor János. Főtákar: Kovács Magda. Titkár: Kiss József. A Népzenei Szakcsoport ezzel egyidejűleg kilépett a Nemzeti Munkaközponthól.

— Meghalt az orvosi váróteremben Bircsér Gézáné szatmári asszony, aki vizsgálatra ment az orvoshoz, ahol szívroham végzett vele.

— Dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában július elején tanfolyam kezdés. Vidékieknek vasútközlekedés, Előkészítés államvizsgára. (Batthyány-u. 1.) Telefon: húsz-hetvenhét. Főigazgatói engedély: 6475. Helyesírás tanítás.

— Felakasztotta magát Gargya István 60 éves Hajdúszoboszlói lakos. Halálának oka valószínűleg az, hogy Gargya négy régebben betegedett és gyógyíthatatlan betegség fölött érzett elkeseredésében vágott magával. Búcsúlevelet nem hagyott hátra.

— Kránczy Ferenc droguista jeltásterárában, Hunyadi-utca 12. sz. alatt babá-, pipere- és borotvaszappanok jegy és vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett kaphatók.

— Dr. Kürthy Mária Magda táncintézetében minden vasárnap 8-8-ór között. Péterfia-u. 30.

— Kiegyenlítően fejlődnek a bihari rizsetések. Mint ismeretes, Bihar vármegye területén jelentős rizstermesztés folyik. A rizstermesztés elindítását kizárólag csak a Rizs Rt. foglalkozik, amelynek a megye deli részén vannak nagy vetésterületei. A rizsetések az idén is kiegyenlítően, bár olyan termésre, mint tavaly volt, nem lehet számítani. Tavaly az időjárás rendkívül kedvezett a rizs fejlődésének és beérésének, úgyhogy 18—20 méterháza volt az átlag katasztrális holdanként. Az idén előreláthatóan nem igen lesz több 12 méterháza, mert a hűvös, borult időjárás kedvezőtlen hatással van a rizs fejlődésére. A rizstermesztés iránt egyébként évről-évre mind nagyobb érdeklődés tapasztalható a bihari gazdák részéről, úgyhogy az idén a rizsetés területe még a tavalyinál is nagyobb.

A MUNKABÉREK ÚJABB SZABÁLYOZÁSA

A Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége a kereskedők tájékoztatása céljából elhatározta, hogy az alkalmazottak munkabérének újabb szabályozása tárgyában kiadott rendelet egyöntetű, helyes végrehajtása érdekében szerdán este 7 órakor a társulat közgyűlési termében értekezlet tart. A társulat elnöksége ezúton kéri fel az érdeklő kereskedőket, hogy a megbeszélésen saját érdekükben vegyenek részt.

— Csutorás Sándor debreceni segédlelkész választották meg kismarjai református lelkésznek. Kismarja község református gyülekezete a lelkész állás betöltésére pályázatot hirdetett. A lelkészválasztó közgyűlést tegnap délelőtt tartották meg. Az egyházmegye részéről Szűcs László hegyközséti lelképásztor, egyházmegyei tanácsbíró és Bartos Adorján ny. főszolgabíró jelentek meg a lelkészválasztás megfigyelésére. A lemondott szavazatok eredményeként Csutorás Sándor debreceni segédlelkész 114. Hólló László élelő segédlelkész 72. Marsalkó József berekborszeményi segédlelkész pedig 2 szavazatot kapott. Így Kismarja lelkésze Csutorás Sándor lett.

— Eljárás a Stark Magyar hajdúházai fakeskedő ellen. A hajdúházai árdrágítás gyanúja miatt.

— A Hajdúszoboszlói Gyógypalackozó KFT feljelentést tett, hogy 1000 darab üvege eltűnt. A nyomozás az ügyben megindult.

— Sütőszakosztály július 15-én, csütörtökön délután 6 órakor az ipartestületi 1. számú tanácsteremben ülést tart. Tárgy: munkabér és egyéb fontos ügyek. Felkértem a szakosztály tagjait, hogy a gyűlésen saját érdekükben pontosan megjelenjen szíveskedjenek. Galamb, elnök.

— Ellopták a pénztárcáját. Nyíri Ferencné Varga-utca 17. szám alatti lakosnak kedd délelőtt, amikor a Kassai útról tért hazafelé. Az ismeretlen tettes ellenfeljelentést tett.

— Kelemen Andorné Kassai-út 34. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kenyér- és cukorjegyét ellopta. A nyomozás megindult.

— Elítélték közveszélyes munkakerülésért. A fiatalokrák bírósága egy téglavető 16 éves, foglalkozás nélküli leányt közveszélyes munkakerülés — és más bűncselekmények — valamint kisebb lopások miatt 15 napra fegyházra ítélték.

Kitűnő tőkebefektetés!

Balatonaliban 7300 négyszögöl felparcellázott, igen előnyös fekvésű

VILLATELEK

alkalmi áron, de csak

egy tételben eladó

Felvilágosítást nyújt a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet, Debrecen, Hunyadi-u. 5.

Gyászrovat

Burai Tibor csecsemője élete 1-10 évében elhunyt. Temetése csütörtök délelőtti 11 órakor lesz a hármaskor református szertartású imateremből református szertartású imateremből. Lakás: Vulkán-telep. Gyászolók: szülei, nagyszülei, testvérei. Csúrkai „Kegyelet” temetkezési vállalat, Degető-telep 2. sz. végzi.

Papp Lajosné Szántó Izabella 55 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtti 11 órakor lesz a hajdubogosi gyászházban a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Öz. Fér. Józsefné Kovács Klára 81 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozóterméből. Lakás: Poroszlai-út 7. Dankó temetkező.

Hamann Róbert 82. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Eötvös-utca 25. Bartha vállalat végezi.

Öz. Nánási Gáborné Papp Zsuzsanna 79 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből. Lakás: Klapka-utca 19. Temetési Bartha vállalat végezi.

Köszönetnyilvánítás. Áldott emlékü drága jó férjem, szeretett édesapám, apósnak és nagyapáknak, Darvas Nándor nyug. számvetőjei, főtáncosnak a temetésen megnyilvánult részvételét, a ravatalozóba küldött koszorúkat és virágokért rokonainknak, jóbarátainknak és ismerőseinknek ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

WASHINGTON: SZICILIA-BAN KEMÉNY HARCOK ÁLLANAK ELŐTTÜNK

Washington, július 13. (Bud. Tud.) Az amerikai hadügyminisztérium szóvivője kijelentette: Sziciliában kemény harcok állanak előttünk. Számítani kell komoly veszteségekre. Szicília teljes megszállása ennél sokkal könnyű feladat.

Gandhi feleségét és leányát letartóztatták. Az angolok nem hozták nyilvánosságra, hogy hol tartóztatják őket.

A banánszüret tavaly keleten 140.000 tonnát tett ki a Kanári-szigeteken. Ebből 131.000 tonnát Spanyolország vett át, a többit Svájc vásárolta meg.

Böröndtölvaj garázdálkodása. Virág János Malvin-utca 22. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ellopta lakásából a böröndjét. A böröndben irattáskája, esőköpenye, élelmiszer jegyei és 80 pengő készpénz volt.

Munkásruhák papírból. Az egyik daniai kötöttáruháznak munkásruhákat készítenek papírból. Az új eljárással feldolgozott anyag szakértői vélemény szerint alig különbözik a pamutvászonától és ami a legfontosabb, legalább tízszereszer hosszabb. Tartósságára nézve sokkal megbízhatóbbnak bizonyult, mint más polyanitákból készült vászon. Az új anyagot „Strongnak” nevezték el.

Árpádházi Boldog Margit szentlelővási ügye. Mint Valikánvárosból jelentik, kedden összeült a szertartások kongregációja, hogy megváltassa az Árpádházi Boldog Margit szentlelővásiával kapcsolatos egyes kérdéseket.

Meghalt egy volt pozsonyi bankigazgató. Bátorffy Sándor nyugalmazott bankigazgató, a Pozsonyi Torna Egyesület egyik alapító tagja, a szlovákiai magyarság kulturális intézményeinek egyik vezetője, 76 éves korában meghalt. Az elhunytat budapesti bankkörökben is jól ismerték. Bátorffy Sándor halálát özvegye és öccse, Bátorffy Vilmos nyugalmazott magyar királyi tábornok és nagyszámú rokonság gyászolja.

A Mierka ny. tábornok, a Pest-Lloyd katonai munkatársa, a német véderő főparancsnokságának meghívására Németországba utazott. A Coly-állások, ügylátszik, még ma is káposnak, mert a vállalat az 1940. évre 16.32 millió frank tiszta nyereséget mutat ki, amiből részvényként 10 frank osztalékot fizet.

A pilóta hibásan kezelte műszereit Sikorski halálgépén

Stockholm, július 13. (TP) Egy londoni jelentés szerint beható vizsgálatot tartottak Sikorski repülőszerecsétsége ügyében. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a start előtti éjszakán alaposan és gondosan megvizsgálták a Liberator-bombázót. A gépet teljesen rendben találták. London azt akarván bizonyítani, hogy szerencsétlenség történt, hivatkozik arra, hogy a pilóta hibásan kezelte a számára ismeretlen repülőgépen a műszereket.

A londoni lengyel emigránsok körében kijelentik, hogy ez a változat jól beismert. Nem szokás ugyanis, hogy éjszakai repülésre küldjenek egy pilótát Gibraltárból Londonba, hogy olyan géppel, amelyet az nem ismer. Nyilvánvaló tehát, hogy vagy zándékosan keresték ki erre az útra alkalmatlan pilótát, vagy pedig olyan ártóztatásokat eszközöltek a repülőgép műszerein, amelyek közvetlenül előidézték a repülőkatasztrófát.

Holnap életbelép a bélyegköteles számológécédula

Illetékes helyről felhívják az érdekelteket figyelmét, hogy 1943. évi július 15-én életbe lép a számológécédula illetékeiről szóló 3430-1943. M. E. számú rendelet.

A rendelet szerint a fogadóban (szállodában, panzióban), vendéglőben, kávéházban, kávétermésben, espressóban, mulatóban és italmérésnél engedéllyel bíró cukrászdában a vendég (vásárló) által fizetett összegről számológéppel kell kiállítani és erre a rendeletben megállapított illetéket — okirati illetékbélyeggel — le kell róni. A lerótt illetéket a fizetendő összeghez hozzá kell számítani és a vendégtől (vásárlótól) be kell szedni.

Az illeték lerovásának elmulasztása súlyos következményekkel jár, ezért célszerű, ha az érdekeltek az illetékbélyegeket a postahivataloknál, illetőleg az engedélyezett bélyegárusoknál több napra előre beszerzik, esetleg a számológépeket előre felbélyegzik. A számológépeket egyelőre mindenki saját maga köteles gondoskodni.

A számológép illetéke, ha a vendég (vásárló) által fizetett összeg 5 pengőnél nem több, 10 fillér, ha 5 pengőnél több, de 10 pengő meg nem halad, 20 fillér, ha 10 pengőnél több, de 20 pengő meg nem halad, 50 fillér, ha 20 pengőnél több, de 50 pengő meg nem halad, 2 pengő, ha 50 pengőnél több, minden megkezdett 50 pengő után 5 P.

Állami számológép csak később kerül forgalomba. Együtt arra is figyelmeztetik illetékes helyről az érdekelteket, hogy a rendelet nem tesz különbséget ült és álló vendégek fogyasztása között, illetőleg a helyiségben való fogyasztás és az utcán át való árusítás között, miért is a számológép kiadásának és az illeték lerovásának kötelezettsége ezektől a körülményektől függetlenül minden esetben fennáll.

Állambirósággá alakult át a szlovák államtanács

Pozsony, július 13. A szlovák államtanács szombaton tartotta meg utolsó ülését, mivel a napokban lejár az államtanács törvényben megállapított hároméves mandátuma. Ezen az utolsó ülésen Tiso dr. államelnök kijelentette, hogy az államtanács tagjainak számát csökkentik, tevékenységét pedig bizonyos területekre korlátozzák. Most az államtanács átalakul az állam bíróságává, amelyre külső befolyást nem lehet gyakorolni.

A szlovák parlament már el is fogadta azt az alkotmánytörvényt, mely az államtanácsra vonatkozó rendelkezések megváltoztatásáról intézkedik. E változások értelmében az államtanács a következőképpen alakul: tíz tagot a köztársasági elnök nevez ki. Az államtanács további tagjai: a miniszterelnök és a parlament elnöke. Az államtanács elnökét és két helyettesét az államelnök nevezi ki az államtanács ki-nevezett tagjai közül. Az államtanács hatáskörébe tartozik, hogy megállapítsa olyan tény bekövetkezését, amely a köztársasági elnök számára lehetetlenné teszi államfői funkcióinak elvégzését. Hatáskörébe tartozik a köztársasági elnök elleni büntetőeljárás, a miniszterelnök és a kormány tagjai elleni büntetőeljárás, valamint a legfelső ellenőrző hivatal elnöke elleni büntetőeljárás. Az államtanács dönt a parlamenti elnök javaslatára a képviselői mandátumok megvonásáról.

nők nevez ki. Az államtanács további tagjai: a miniszterelnök és a parlament elnöke. Az államtanács elnökét és két helyettesét az államelnök nevezi ki az államtanács ki-nevezett tagjai közül. Az államtanács hatáskörébe tartozik, hogy megállapítsa olyan tény bekövetkezését, amely a köztársasági elnök számára lehetetlenné teszi államfői funkcióinak elvégzését. Hatáskörébe tartozik a köztársasági elnök elleni büntetőeljárás, a miniszterelnök és a kormány tagjai elleni büntetőeljárás, valamint a legfelső ellenőrző hivatal elnöke elleni büntetőeljárás. Az államtanács dönt a parlamenti elnök javaslatára a képviselői mandátumok megvonásáról.

Huszenkilencévi házasság után meggyilkolta a feleségét

Borzalmas tettének elkövetése után kútbaugrott, de a csendőrök kimentették

Csenki György 54 éves kiskunfélegyházi napszámosnak 1914 óta házassága Friska Franciska. Néhány év óta férje durván bánt vele, állandóan ütötte. Emiatt az asszony ott hagyta és nővérehez költözött. Férje többször unszolta: jöjjön vissza, de az asszony nem volt hajlandó véglegesen visszaköltözni. Megsajnálta azonban egyedül élő férjét és gyakran ellátogatott hozzá főzni, mosni takarítani.

Múlt hónap 27-én hasonlóképpen elment hozzá, hogy jó vasárnapit töltsön vele. Már reggel 8 órakor munkához látott. Férje ismét előhozta régi kérését és több-ször unszolta, maradjon nála. Az asszony főzés közben valamit a kamrába ment, férje ekkor hátulról rátámadott és fojtogatni kezdte. Az asszony térdreest. Ekkor Csenki bevonszolta a szobába és ott tovább fojtogatta. Az asszony kétségbeesetten sikoltott, de a közelben senki sem tartózkodott, nem hallották meg. Amikor már nem mozdult áldozva, a kegyetlen ember rázarta az ajtót, magához vette a jártaleveteket, elvitte testvérének és elbúcsúzott tőle. Azt mondották, hogy nem tért vissza többé. Utána megírt 9 dec. nálunk és a kis-

kunfélegyházi téglagyár mellett be-leugrott egy kútba. A csendőrök azonban észrevették és kihozták. Csenki Györgyöt beszállították a kecskeméti ügyészség fogházába. Az ügyészség a vádlatot házastárson elkövetett szándékos emberölés bűntettében adta ki.

ELESETT SZICILIA-BAN EGY FEKETEINGES ALTÁBORNAGY

Róma, július 13. (NST) Enrico Francisci, a milícia altábornagya vasárnap hősi halált halt a szicíliai harcokban. Francisci a feketeinges harmadik véderőköri parancsnoka volt, azonkívül összekötőtiszt a hadseregparancsnokságnál Sziciliában. A keddre virradó éjszaka kiadott hivatalos jelentés szerint az altábornagy feketeinges csapata élén esett el. Francisci részt vett már mint önkéntes a spanyol polgárháborúban is, majd legutóbb a keleti arcvonalon harcolt. A szicíliai védőkörlet parancsnokságát folyó és márciusában vette át.

Az osztálysorsjáték húzása

20.000 pengőt nyert: 54019	
10.000 pengőt nyertek: 42548	
59800	
4.000 pengőt nyert: 40428	
2.000 pengőt nyertek: 10193 18520	
1.000 pengőt nyertek: 2734 25177	
31154 31310 45084 46276 75163	
300 pengőt nyertek: 4188 4281	
5156 5610 6846 11206 17822 18441	
21696 21922 30660 32662 35398 36685	
38257 39598 41432 46727 46791 47325	
52203 53831 54676 54705 57227 58373	
57641 61548 62162 64133 68690 72395	
73412 7540 78912 84770 90146 91791	
esalád.	

BULGÁRIA MEGERŐSÍTI PARTVIDÉKÉT

Bazel, július 13. (Bud. Tud.) A Basler Nachrichten jelenti: Bulgáriában elővigyázatossági intézkedéseket tettek és azokat a tartalékos tiszteket és tartalékos csapatokat, akik eddig Szófiában állomásoztak, a szicíliai patraszállítás után délre helyezték át, hogy megerősítsék az Égei tengeri védelmi vonalat.

BERLINBEN ÉLŐ MAGYAR LEVENTÉK DEBRECENBEN

Kedves vendégei vannak néhány nap óta a debreceni cserkészparknak. 32 berlinben élő magyar levendő látogatott le a magyar Alföld fővárosába, hogy megismerkedjen nemzeti ifjúságával. Van közöttük, olyan is, aki a német fővárosban született, de nagyon sokan később mentek ki, azonban valamennyiük számára feltehetően élményt jelent ez a találkozó.

A kis németországi magyar csoporttal érkezett meghívásra Joachim Petruska német ifjúsági vezető is, aki nagy lelkesedéssel és elismeréssel beszél a magyar ifjúság bajtársias összetartásáról és harcos bátor szelleméről.

A németországi magyar ifjak a debreceni ifjúságvezetőközpont tábor táborfolyamán vesznek részt.

Iparok forgalma

JÚNIUS HÓ 27-TŐL JÚLIUS 7-IG

Új iparok: Bessenyei Sándor fér-fizsábó, Nánási László villamosáram (elektromos világítási erőátviteli elektrotechnikai stb.) berendezések, azok alkatrészeinek, valamint villamos mérőeszközöknek felszerelése, vezetékek létesítése, javítása; Nánási László villanyzerelési alkatrészek, csillár és rádió kiskereskedése; ifj. Nádudvari Lajos tojás, mák, lencse, borsó, bab, zöldségfélék, burgonya kiskereskedése; Juhász Lajosné szőlő, korma Juliánna gyümölcs, burgonya, zöldség, főzelék, dinnye, szilvák, baromfi, tojás, stb. kiskereskedése. Veress István mezőgazdasági magvak bizonmáni kiskereskedése.

Megszűnt iparok: Harsányi István egyszerű varrógéphimzés és fehérneművarrás; Kacsander József állatlakkerkedés saját számlára és bizonmányban; Kiss István taligás, Tóth Sándor taligás, Kovács Sándor fuvaros, Tolvaj János fuvaros, Ecsedi József fuvaros, Kovács Lajos egy loval fuvaros, Pataki János két loval fuvaros, Székely Imre fuvaros, Kovács Imre fuvaros, Nagy János állati erővel üzött helyi szekérfuvarozás egy járművel, Möré Sándor fuvaros, Major Andrásné fuvaros, Kovács István fuvaros, Kertész József fuvaros, Horváth Andrásné fuvaros, Harangi Gábor fuvaros, Ecsedi István fuvaros, Bujdosó István fuvaros, Bánki István állati erővel üzött helyi szekérfuvarozás, id. Bálint József és Társai, Nemzeti Áruházközpont Iroda áruházeli közvetítő, Lovász Árpád vágott tűzifa és szén nagy- és kiskereskedése; özv. Vajda Bálintné kormsa, Csontos János vendéglős, dr. Kontsek Miklós gázvédő ruházati cikkeket kereskedés, özv. Binyu Mihály né tejtermék, tojás, burgonya, gyümölcs, zöldség, déli gyümölcs kereskedése; Nuszbaum Jenő kormsa, Moskovits Alföldi János kisebb közműves, Nagy László szifonár.

SPORT

ETO-BESZKRT MÉRKÖZÉST DEBRECENBEN...

Szerkesztőségünkbe az elmúlt nap Czában Egon, Csillag-u. 112. sz. alatti lakos, az ismert játékező levelet küldött be. Leveleiben foglaltakkal bizonyára az egész debreceni sportközönség egyetért, nevezetesen abban, hogy rendezzék Debrecenben az újra játszó ETO-BSZKRT mérkőzést.

A levélben hangoztatja, hogy követelje Debrecen magának a mérkőzés megrendezését, helyesebben azt, hogy az MLSz itt rendezze meg a mérkőzést. Debrecennek igazán minden kelleke megvan arra, hogy a mérkőzést itt rendezzék, akár a nagyerdő Stadion, akár a Vasutas pálya kiváló helye lesz a mérkőzésnek.

Debrecen város sportiszterfő közönsége — írja Czában Egon — éveken keresztül semmi sporteseményt nem láthatott, az idei osztályozó mérkőzésekkel eltekintve. Ne engedjük, hogy a mérkőzést Diósgyőr, Szolnok, Szeged, vagy Budapest kapja, hiszen ezekben a városokban évek óta vannak NB-csapatok.

A levélben foglaltakkal teljesen egyetértünk és lapunk más helyén már hangot is adunk annak, hogy a mérkőzést — ha valóban újra kell játszani — Debrecenben kell megrendezni.

SPORTHÍREK

Újra kell játszani az ETO-BSZKRT félbeszakadt mérkőzést. A szabályok értelmében félbeszakadt mérkőzésnél három eset lehetséges. Vagy a pályán elért eredménnyel igazolják, vagy 0:0 gólaránnyal a nem hibás fél javára írják, vagy újrajátszák. Ebben az esetben az utóbbi lesz a legigazságosabb, mert a mérkőzést nem az ETO, hanem a Magyar Labdarúgó Szövetség rendezte és így az ETO a pályán történt botrányért nem hibáztatható. A pályán elért eredménnyel viszont igazságtalan lenne igazolni, mert a játékezők nyilvánvalóan tévedtek, amikor Uzsoki lerúgásáért, ami a 16-on belül történt, nem ítélték meg a 11-esre. Ez a tizenegyes eldönthetle volna a mérkőzést az ETO javára. Így tehát a lehetőséghez képest legigazságosabb megoldás a mérkőzés újrajátszása lesz. Az újrajátszás semleges pályán fog történni, valószínű, hogy Debrecenben.

Hágg újabb szédületes világeseményt futott. Az Amerikában versenyző svéd csodafutó, Hágg újabb csodálatos világeseményt futott, most két angol mérőföldön. Az új világesemény mellett érdekesség még megjegyezni azt, hogy Hágg nem szenvedett vereséget Amerikában, amivel rajta kívül csak Nurmi dicsekedhet. Emlékeztess, hogy Szabó Miklós is rendre kikapott amerikai portyája során nála sokkal kisebb kaliberű futóktól, de állandóan vereséget szenvedett két éve a világ akkori legjobb futója, a finn Mäki is.

Pályát kapott a Villanygyár. A D. Villanygyár labdarúgócsapata, amelyik most bejutott az NB III-ba, nagy gond előtt állt a bajnoki idény megkezdése előtt, mert nem volt pályája. A DTE vezetősége — mint emlékeztet, a Villanygyár tulajdonképpen a DTE labdarúgó szakosztálya volt — most felajánlotta a Debreceni kék-sárga csapatnak a DTE-pályát a bajnoki mérkőzések megrendezésére és az edzésekre. Az edzéseket a jövőben kedden és csütörtökön fogják tartani. A Villanygyár vezetősége egyébként halásan megköszönte a DEAC-nak azt a sportszerű és bajtársias viselkedését, hogy az elmúlt idényben, amikor a csapat pályára nélkül volt, az edzésekre készségesen átengedte a pályáját. A csütörtöki edzésen egyébként a VI. mérőszázad lesz a csapat ellenfele.

Hamarosan lejár az Ignóztatások határideje és a DVSC erősítéseiről még semmi hír. Most kell pedig megragadni az alkalmat, sőt már nyélbe is kellett volna ütni az erősítéseket, addig ameddig a kereset nagyban meg nem indul, mert a játékosok megszerzési ára is egyre emelkedik. Nem merünk arra gondolni, hogy ezek az erősítések is úgy fognak végződni, mint az elmúlt nyáron, amikor végeredmény-

ben a csapat semmivel sem erősödött a megszerzett játékosok által. Legújabbban a Törökös Kisért és a Gamma Varadiját emlegették, mint a DVSC-jelöltjeit, nem lehet azonban tudni, hogy mi az igaz a hírek-ből. Vörös megszerzése sem halad a legjobb úton, éppen úgy, mint a nyíregyházi Bogár igazoltatása. De véleményünk szerint a debreceni közönség nem ilyen félmegoldás erőiteseket vár a vezetőségtől, hanem olyanokat, amelyek valóban erősítik a csapatot. Két klasszis csatár és egy klasszis kapus a legkevesebb, ami a DVSC-nek kell, hogy Debrecenhez méltóan szerepeljen az NB-ben.

Ha a felkészült ETO—BSZKRT mérkőzést újrajátsszák és ezen az ETO győz, akkor túlsúlyba kerülnek az NB-ben a vidéki csapatok. Nehány évvel ezelőtt a Booskai mellett csak a Szegedi volt az NB állandó résztvevője, a Haladás, SalBTC, vagy az ETO csak egy-egy évre kerültek be, de ki is estek az év végén. Ma pedig az a helyzet, hogy az NB 16 résztvevője közül már is biztos 8 vidéki, de ha az ETO jut be, akkor 7 fővárosi csapattal szemben, melyek között egészen lávoni pesti környékiek is vannak) 9 vidéki csapat fog a rájuk következő bajnoki idényben küzdeni.

A vízilabdabajnokságok során a két esélyes csapat, az FTC és a MAC egyaránt győzött, mindegyik 3:2 arányban. Az FTC az UTE-t győzte le, a MAC pedig a BSE-t. A bajnokságban most az FTC vezet.

Vasárnap délután 4 órai kezdettel lesz a DEAC egyetemi sporttelepén Dél—Kelet—Eszak atlétikai válogatott viadal. A három kerület atlétai csapata közül kétségtelen, hogy az északiak a legnagyobb tudásúak, meg kell azonban állapítani, hogy a keleti atlétika régen állt ilyen jó helyzetben, mint most. Remélhető, hogy a keletieknek a pontversenyben sikerült legalább a déli kerületi megelőzni.

Hajdú Kupa. Balmazújvároson játszották vasárnap a Hajdúböszörményi LE—Balmazújvárosi LE Hajdú Kupa-mérkőzést. A hajdúböszörményiek sáros, nehéz talajon, nagy küzdelem után 4:3 (2:2) arányban győztek.

Balogh II. és Ádám felmondott az Újpestnek. Alkötőlag Szusza is felmondó levelet küldött a vezetőségnek, de erről hallgatnak az újpestiek. Balogh II. és Ádám távozását azonban elismerték, hangzatosabban azonban, hogy az egy évet ki kell várni a két játékosnak, ha el akarnak menni. Erzsébet szerint Balogh II. és Ádám is nagyszerűen bele tudnak illeszkedni a DVSC csapatába. Elkelnének Debrecenben.

Móré letette az edzői vizsgát. A Budapesti most megrendezett edzői tanfolyamon 27 edzőjelölt tette le a sikeres edzői, úgynevezett labdarúgó mestervizsgát. Az edzők között van Móré János, a DVSC új edzője is, aki a Szolnoki már egy év óta csak kivételes kegyelemből működhetett, mint le nem vizsgáló edző. Egyébként igen sok régi válogatott játékos vizsgázott: Kohn, Solti, Szojka dr., Szeder és most vizsgázott a DVSC volt edzője, Weber Lajos is.

A DVSC lemondta a szabadkai mérkőzést. A múlt héten még úgy volt, hogy a szegedi mérkőzés után a DVSC átrándul Szabadkára és ott játszik egy barátságos mérkőzést. Közbejött akadályok miatt azonban ezt a mérkőzést nem lehetett lejátszani és így a DVSC Szegedről egyenesen hazautazott. A játékosok két hét pihenőt kaptak és a szabadkai Hajdúszoboszlón töltik. A vezetőség pedig ezt az időt a csapat megerősítésére használja fel.

DEAC-úszók figyelmébe. Ertesítem a DEAC összes hölgy- és férfi-úszóit, hogy a rendszeres edzéseiket 15-étől kezdve minden reggel 7—9 óra között a városi fürdőben megkezdem. Edző.

Kerületi úszóverseny Debrecenben. Debrecenben július 24-én és 25-én rendezik meg a Kelet és Észak kerületek közötti úszóversenyt. A versenyyel kapcsolatban a debreceni úszókkal 15-én a városi fürdőben 9 órakor fontos megbeszélés lesz.

Kerületek közötti atlétikai viadal Debrecenben. Vasárnap délután 4 órai kezdettel a DEAC nagyterei sporttelepén nagyszabású atlétikai versenyt rendeznek Kelet, Észak és Dél kerületek között. A versenyre a három kerület legjobb atlétái vonnak fel.

Püspökladányban játszik a hadtestdöntőt. Miután a debreceni priatisták 2:1 arányban verték a Monostorpályi LE csapatát, a hadtestdöntőben a Püspökladányi leventékkel játszanak hadtestdöntőt. A mérkőzés vasárnap kerül lebonyolításra Püspökladányban. A győztes vesz részt Budapesti országos döntő küzdelmekben, ahol már csak a hadtestek győztes levente csapatai mérkőzhetnek össze erejüket.

HIRDETMEY

A volt szikgati gazdaságból alakított s a Határ-út mentén fekvő cca 9 kat. holdas ingatlanból visszamaradt kb. 3 kat. holdnyi terület a folyó évre, esetleg vaglyakosan három évre haszonbérbeadásra kerül.

A haszonbérleti ajánlatok 14-én, szerdán és 15-én csütörtökön déli 12—2 óra között a gazdasági ügyosztályban (városháza felémet 19. számú szoba) írásban megtehetők. Debrecen, 1943 július 14.

Gazdasági Tanácsnok.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. városnál ürszedésben levő egy. IX. fizetési osztályba sorozott mérnöki állásra pályázatot hirdetnek.

A kinevezett tisztviselőt a jogszabályokban megállapított illetmények és az állással egybekötött pótlékmeny illeti meg.

A pályázati kérvényt a m. kir. Belügyminiszterhez kell címezni és a 37.200/1943. B. M. sz. rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezések szerint kell felszerelni. A pályázati kérvényt az a pályázó, aki már közszolgálatban áll, előjáró hatóságánál (hivatalnál, parancsnokságnál), míg az aki közszolgálatban nem áll, a járásnak a főszolgabírájánál, illetőleg annak a városnak a polgármesterénél nyújtja be, amelynek területén lakik. Pályázati határidő: a jelen pályázati hirdetménynek a Budapesti Közlönyben való megjelenését követő naptól számított 15 nap.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó:

Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálcsy tizennyolc éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz, megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 214

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 28-8

Betöltendő állás nőknek

Bejárónőt félnapra keresek, aki nagymosást is végez. Küküllő-utca 7. 689

Idős úrlasszony mellé gondozónő keresek 15-

re, esetleg augusztus 1-re. Jelentkezni lehet Dobozói bérház, B. földszint 1. d. u. 3—6-ig. 740

Háztartási alkalmazott

Jól főző mindenest azonnali belépésre keresek. Domokos Lajos-utca 26

Vasárnapra már feladhatja

apróhirdetését kiadóhivatalunkban, Piac-utca 56. szám,

Megyeháza mellett

Betöltendő állás férfiaknak

Majoros kerestetik azonnali beköltöztetésre. Lehetőleg kisebb család. Erdőkölödni Nyil-utca 23. sz. ma délelőtt 8—12-ig. 1813

Kárpitos tanuló azonnali fizetéssel felveszek. Hadházi-utca 21. Az udvarban jobbrol 4. ajtó. 702

Józanéletű magános nyugdíjast felveszek felírónak Hortobágyi Csárdába. Jelentkezni Debrecenben, Batthyányi-utca 6. július 17-én, szombaton délelőtt. 754

Kocsis számolni tudó, józan azonnal felvelek. Teleki-u. 100. 751

Akik nehezebb munkát nem bírnak. Nehezebb munkát nem bíró nők, vagy férfiak könnyebb munkával jól kereshetnek, ha újság kézbesítést, újságárusítást vállalnak. Állandó alkalmatást biztosít, fixfizetés, jutalék és OTI bejelentéssel a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatala, Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett.

Állást kereső férfiak

Perfekt könyvelő magánvállalathoz címenne szerény fizetéssel. Ajánlatokat a kiadóhivatalba Tisztviselő jellegére kérek benyújtani. 678

Gyakorlott irodai munka erő, bérelszámolásban és pénztárkezelésben járás azonnala elhelyezkedést keres „Gyakorlott” jellegére. 724

Kiadó lakás

Borszek fürdőn „Ica viláiban” szobák kiadók. Kétféls 8.80, egyféls 5.50. Ertekezni Piac 59. II. lépcső, I. emelet. 749

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szélecsényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Irni kéne nekem haza, felveszem a kalapot, Elmegek a Hajdúföld-höz. 687

Kajszinbarack kicsinyben, nagyban kapható, előjegyezhető Széchenyi-utca 72. 681

Bükkörök kb. 150 m³ azonnali szállításra eladó. Telefon: 34-41. 755

Neves mesterek olajfestményét olcsón kaphatja meg kiadóhivatalunkban. 670

Tízegyes darab háromhónapos kacsát tartásra kiadók. Maróthy Gy. utca 21. Kizárólag déli után három órakor. 637

Aranyat, ezüstöt s briliánt napi árban veszek. Szélecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Számológéddala, üzleti feliratok, légkollalmi nyomtatványok kaphatók a kiadóhivatalban. Piac-u. 56. Megyeháza mellett. 671

Figyelem! Fuvar- és szállítóleveleket felülvizsgál. Kártalanítás és visszatérítési ügyek sikeres elintézését vállalja. Vasúti szállításhoz fuvar- és szállítóleveleket szakszerezőn kiállít. Hírvásra kármegállapítás végett kiszáll. Szállítási és díjszabási ügyekben felvilágosítással szolgál. Mester Andrással ny. állomásművelő fuvarlevél-felülvizsgáló irodája. Debrecen, Monostorpályi-út 88. Felvilágosítás: Hatvan-u. 1. I. 38. 750

Sírkőnek műköből és terméskőből mészkősalak gyűmölösök részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő-u. 2. 554 v. v.

Fehérneműek hímzése főzhető fonálal, díszszálak, jelvények készítése, párnák montorozása. Pethő kézimunka szakiparában. Szent Anna-u. 10. Családi címerek festése.

Ékszer javítás, briliáns és ezüst bevéltás. Hamis-ékszer eladás. Pollák Endre aranyművesnél. Hatvan-utca 2. 76

Kereslet

Ocska vasat, fémét, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta-utca 17. Telefon: 26-94. 937

Hentesek és mészárosok figyelmébe! Csonthulladékat a legmagasabb napiáron veszek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94. 936

Aranyat, ezüstneműt, ékszerket napiáron veszek. Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Jókarban lévő ilszla boroshordót keresek megvételre. Címeket kérem a kiadóhivatalban leadni. 645

Használt bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő Csapo-u. 10. 298 v. v.

Golyósprést, középnyagút, megvételre keresek. J. özsöf kir. hg-u. 16. Nyomda. 753

Csinos rádiószalt keresek megvételre. Címeket a kiadóhivatalba kérem leadni. 691

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdájára. József kir. h-u. 16. 691

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becsérel vitéz Nagy János, Halvan-utca 41. Telefon: 28-19 1874

„Adler” személygépkocsit sürgősen megvételre keresek. Leállítását is. Armegjelöléssel ellátott ajánlatot „Autó” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 682

Gyümölösöt egy szoba, konyhas lakással keresek megvételre azonnali készpénzfizetésre. Írásbeli ajánlatokat „Tízezer pengő” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 732

Pólvizsga előkészítésére gimnazista fiam mellé tanítót keresek, lehetőleg fizetési ígérennyel ellátott ajánlatot „Harmadik gimnazista” jellegére kérek. 697

100-as Sachs motorkerék párt megvételre keresek. „100-as” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 673

10—12 hold fekete földet tanyával megvételre keresek követül melletti. Ajánlatot „Fekete föld” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 686

Rossz gumis csodaballont, segédmotort, kerékpárt varrogépet, ventilátort, gramofont, lemezeket veszek, porszivógépet kölcsönzők, veszek, Soltész, Kálvin-tér 2.

Gyümölösöt keresek megvételre. Lehet külsőleg is. „Húzezer” jellegre a kiadóhivatalba kérek ajánlatokat. 662

Zenélőórát, régi vázát, zenélő képet megvételre reszek. Maróthy György-utca 21., délután 3—4-ig. 696

Keresek megvételre jókarban lévő használt segédmotort, kerékpárt. Hadházi-utca 21. 3. ajtó balra. 701

Ismeretség hiányában ez úton keresek egy jó munkás kiskörműves mestert, aki a házam megjavítására árajánlatot adna. Ezen ügyben tárgyalni személyesen lehet délelőtt 9—12-ig, délután 2—6 óráig. Özv. Kiss Albertné, Kartács-u. 14. sz. 707

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné. Szentlendrey Olga gyorsíró- és gépiróiskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Engedély: 6475.) Vidékieknek vasútkedvezmény, Batthyány-u. 1. 495

Lakás- és szobakereslet

Nyugdíjas özvegy édesanyám számára együres szobát keresek. Timár 18. Szennyesi.

Villamos közelében nyaralásra villalaksüt keresek. Kolozsvár, Enikő-utca 27. Szíros Ferenc. 699

Város központjában esonnan bútorozott szobát, lehetőleg telefonnal keresek. Ajánlatot a kiadóhivatalba „Garzon” jellegre. 700

Csere

Régi pénzeket, bronz emlékműket cserélek, veszek, vagy árukra becséreltem, egymillió koronás papírpénzt veszek. Ha nem eladó, értékét díjmentesen megmondjuk! Papp Lajos állatszerész, Kossuth-utca egy. V. 737

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-54. Vidékieknek soronkivül. 575

Autó, motor, kerékpár

Kerékpárt, segédmotort, rossz gumikkal is, varrogépet, gramofont, porszivógépet veszek. Tulajdont igazoló iratok elhozandók Soltész, Kálvin-tér 2. 378—7—11

Butor

Minek a fényes kirakal, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Modernháló, konyhaberendezés, kombinált szoba, rekamié, fotelek, széklon, divány e'adó. Kossuth-utca 51. 71

Eladó állatok

Egy jó fejűstehén eladó. Cím: Kartács-u. 14. Erdőkölödni lehet este 6—8-ig. 703

Eladó ház

Rothermere-u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Ertekezni: Pécsi és Pap ügyvédéknél, Ipar-kamara. 611

Eladó ingóság

Használt női cipők, sárcipők és egy alig használt női szandál cipő olcsón eladó. Megtekinteni lehet délelőtt 9—12 óráig és délután 2—6 óráig. Kartács-utca 14. sz. 706

Eladó egy teljesen új tavaszi kabát kis női alakra. Cím a kiadóban. 660

Elveszett

Elveszett özv. Lenecsés Józsefné névre szóló zstrjegye. Becsületes megtaláló sziveskedjék a kiadóhivatalba leadni 747

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap kiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépér Igazgató: Somogyi Gábor.